

309262 ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. } చెన్న పట్టణము 1918 నం. డిసంబరు నెల 19 వ తేది గురువారము } No. 214
నంపుటము. * } కాళహస్తి నామ సంవత్సర మాగ శిరమాస బహుళ ప్రథమం. } సంచిక 208

సుందరము ! లాభకరము !! ఉపయోగము !!!

అందమైన 1919 క్యాలండరు

నవంబరు నెల 15-వ తారీఖు నుండి జనవరి నెల 31-వ తారీఖు లోపుగ మా మందులను రూపాయలకు నొకేసారి గొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.

మొత్తముగా గొనువారలకు ధర తగ్గించి యివ్వబడును.

వి. పి. గ కాక, హిందూ చిత్ర పరిషత్ క్యాలండరు శ్రేష్ఠమై మా జవాబుదారి యుండదు. కొలది ప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే తెప్పించుకొనటం యుక్తము.

తామర తైలము	పండ్లపాడి	మోహిని తైలము
డబ్బి 1-కి 0-6-0	డబ్బి 1-కి 0-2-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపదము

దగ్గు, తైత్తము, చుడికెము, రొమ్మపడికెము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు, బెణుకులు, బిల్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.

చక్కని డబ్బితో వెల రూ. 0-8-0; డబ్బితో 1-కి రూ. 5-6-0. పోస్టుఖర్చులు జేయ.

అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫేరోజ్, బొంబాయి.
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మిక్కిలి మనోహరమగు సువాసన 120

(రిజిస్టరు) **ఆటో డిల్ డిపో.** (రిజిస్టరు)
కాబడినది. కాబడినది.

ఇప్పటికాలపు రుచి కనువడునది, సాటిలేని మనోహరమగు మువాసనగలది. ఆటో-హోటెలు, సారాజులుగాని, శేర్లబడకయే సిద్ధము చేయబడిన శేల పుష్పసారము.

నీ తువాలపై కొన్ని చిందువులు చిత్రపఠించినచో, మనోహరమగు మువాసన నివ్వలసరించును.

ఈ క్రింది చరిత్రములు సీసాలలో నుండును.

ఉన్నతైజా (అర్రాం)	సీసా 1-కి రూ. 0-8-0
మధ్యరకము నైజా 1-రూ	" " 0-12-0
శ్లోకనైజా 2 "	" " 1-4-0
కెర్లనైజా 4 "	" " 2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు బుడ్డి 1-కి 0-6-0, 3 బుడ్డుకు 0-14-0 ప్రత్యేకము.

కర్రలు, కట్టణములందరి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిమపులలోను దొరకును. ఎ. ఆనేకమగు సకల పెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనుగట్టును సీసాపై ను, కార్డుపైను ఆటో డిల్ డిపో అను పేరును పరిశీలింపుడు ఈ ఆటో డిల్ డిపోయొక్క సలక్షణములను పరిశీలనచేయు గోరువారికి దిగువవారి ప్రాసినచో ఆటో డిల్ డిపోయొక్క సలక్షణములను ఉచితముగ పంపుదురు.

పోస్టుఖర్చులు: అంగ్లంబంకింకా డెన్ అండ్ టెలిగ్రాఫ్ కంపెనీ కం. 155, బొంబాయి సీట్, బొంబాయి.

అమృతార్ణవ అవతేహ్యము.

ఈ అమృతార్ణవ రక్తమును పొందిన పిల్లలకును ముగ్ధులకును కలిగించి యుష్ణకేమనము చేసి శరీర కాలి మంటలు జోగట్టును. మెదడును చల్ల చేసి శరీరమునకు శ్రేష్ఠమును కలిగించును. పీర్లతయ, శేరుల, కలనొప్పి, కొమ్మగోప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును.

(219) ఆర్థికము డబ్బి 1-కి రూ. 2-0-0.

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్,
అంతర్నిగ్రహ కౌన్సిల్, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మలయ చందనము

(1251) పెగరోగమునకు ముతాము మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పర్యవేక్షకులు, పిలికారి మున్నగు కఠినచికిత్సల పనిలేదు. రుచ్య మైన మా మలయచందనము ఎటువై తొలుపు, పచ్చ అను మూడు విధముల పెగరోగమును మూడు పూటలలో మున్నును. డబ్బి 1-కి 2-0-0 గంధర్వశార్మసి, రాజమండ్రి.

A BEST OPPORTUNITY.
REDUCTION SALE.
FOR
THE CELEBRATION OF SUCCESS
of our Glorious Emperor and his allies in
The Great European War.

The following books of our publication will be sold at reduction price at the rate of 25 per cent of the original cost (Postage etc., Extra for all Books)

Mr. G.W.M. Reynold's Novels
Big Type Editions.

	Rs. A.
1 Mary Price or The Memoirs of a Maid-Servant in 8 Vols.	5 0
2 Bronze Statue or the Virgin's Kiss in 4 Vols.	2 0
3 Loves of the Harem, A Tale of Constantinople, 4 Vols.	3 0
4 Rosa Lambert or Memoirs of a Clergyman's Daughter in 4 Vols.	3 0
5 Margaret or The Discarded Queen in 4 Vols.	3 0
6 Canonbury House in or The (Queen's Prophecy) 3 Vols.	2 4
7 The Mysteries of Old London or The Days of Hogarth, 3 Vols.	2 4
8 Pope Joan or the Female Pontiff in 3 Vols.	1 12
9 Faust—A Romance in 2 Vols.	1 8
10 Mary Stuart or Queen of Scots	1 4
11 Soldier's Wife in 2 Vols.	1 4
12 The Seamstress or The White Slave of England in 2 Vols.	1 0
13 Robert Macaire or The French Bandit in England in 2 Vols.	1 0
14 The Young Fisherman or The Spirit of the Lake. Complete.	0 10
15 Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 Vols.	1 0

The above reduction will be allowed only for orders received from the 15th December 1918 up to 15th February 1919.

Apply to:—
The SUPERIOR WATCH Co.,
536 Post Box 167 (A) Madras. E.

ఫౌంటెన్ పేనాలు. 1386

బ్లాక్ బర్డ్ రూ. 8-12-0, వాటర్ మాస్క్ 7-8-0, స్పాక్ 7-0-0, ఆల్టర్నాండ్ 2-12-0, అక్ సోనియా చి టైప్ సెట్ 4-8-0, అలారిం టైప్ సెట్ 7-8-0, తర్జుమాను 1 పింట్ 8-0-0.

R. K. Nathan & Co.,
Fountain pen specialists, Triplicane, Madras.

కుంకుమపువ్వు:—మా యొక్క సూర్యనిమాన్యుల కుంకుమపువ్వు నెల తగ్గించబడినది. కావలసినవారు వెంటనే తమ ఆర్డరులను విజయపు చేయించుకొని మాత్రం సంవత్సర క్యాలండరు నోకదానిని పొందు టుచితము. (1897) ఎస్. నారాయణ అండ్ కో 21 మార్క్యెట్ వీధి, ఫోర్ట్-బొంబాయి

రక్తమూలశంక

ఎంతకాలమునంది ఉన్నప్పటికిన్ని, ఎంత కఠినముగా నున్నను మన శరీరానికి చేయబడిన "మూలబిందు" అను బొంబము పుచ్చుకొనుటవలన అతిశ్రమలలో భయమును. వెల బుడ్డి 1 కి రూ. 2-0-0 (1864) మూలబిందు డిపో, 83, చీనాబజార్ రోడ్, మదరాసు.

షెక్సు ఫర్మ ప్రభుత్వ గారి యువన్యాసము.

ఈనెల 16-వ తేదీ మధ్యాహ్నము కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ పట్టాభిషేక సభ జరిగినది. ఛాన్సలరు షెక్సు ఫర్మ ప్రభుత్వ గారి రధ్యక్షతన హాజరయియు నుండిరి.

గతవర్షమున కార్యభారములను నే నధ్యక్షత వహించుటకు దింతున్నాను. ఈ వర్షము మరల మిమ్ములను కలిసికొనిగలిగియుండు కానందించుచున్నాను. నేను అధ్యక్షత వహించుటకు పోవుటనల గూడ మేలే కలిగినది. గతవర్షమున రధ్యక్షత వహించుట కలకత్తాను కలిగినది. నేను నేనుక నుడివిన విషయములకు మరల మిమ్ములకు చేయుచున్నాను. అపుడు నేను నుడివిన రీతిని సలక్షణమున విశ్వవిద్యాలయ సంఘము సాక్షులగారి అధ్యక్షత క్రింద నేర్పరపబడినది. వా రొకవర్షము క్రింద పనిచేసిరి. ఆ సంఘము వారి అర్హత నెవ్వరూ యేమిపరని తలచెదను. వారిని పేదకము ఆకర్షకముగా నని తలచెదను. అట్టి సంఘము నేర్పరచి వారి నూచనము పెట్టిన అనుసంపకపోవుట అనుచితము. విశ్వవిద్యాలయ సంఘమునా నివేదికమును నేను నిరీక్షించుచున్నాను. నివేదికమున భిన్నాభిప్రాయములు లేనివో పెట్టిన నేను వారినూచనముననుసరిం గోరెదను.

ఈ విషయమున బంగారా గతవర్షము గారును, సంఘమువారును, ప్రజలందరూ గూడ నాతో నేకీభవించు రని తలచెదను. ఆ నూచనలను గూర్చి కొంత విచారముండకపోదు. ఈ విశ్వవిద్యాలయముతో సంబంధము గల విద్యార్థుల సంఖ్య అధికతమును. ఇంతకుండి విద్యార్థులు ప్రపంచమున నే విశ్వవిద్యాలయమునకు గూడ లేరు. విశ్వవిద్యాలయపట్టుల నధించువారు 28000 మంది కలరు. వారొక్క కలకత్తాగరమున మాత్రమేలేరు. రాష్ట్రమునందంతటను చీలియున్నారు. ఒక్క విశ్వవిద్యాలయ మింతకుండిన నడుపుచున్నది. 600 పాఠశాల లీ విశ్వవిద్యాలయమునకు చేరుచున్నవి. 23 వేలమందిలోను 19 వేలమంది లేఖకన్యానువాదివృత్తులను కొరువారుగా నున్నారు. నే నిదివరకు తెలిసిన విషయమునే మరల తెలుపుచున్నాను. లేఖకన్యానువాదివృత్తుల యందలి మోహము వడిచువరకును ఈ సమస్యను తీలగదు. అందువలన నీ వృత్తులలోనివారికి నిరాశ నిరుత్సాహము అసంతృప్తి కలుగుచున్నవి. పాఠశాలలలో విద్యార్థుల భర్తీనింపరలసిన విషయములను వారు కళాశాలలలో నభ్యసించుచుండుట నేనుచూచితిని. ఇది మారవలెను. మీ విశ్వవిద్యాలయము లండను విశ్వవిద్యాలయము ననుసరించి వెస్ట్ కళాశాలలను పాఠశాలలను కలుపుకొని కేవలము పరీక్షకముగ పరిణమించెను. అది విశ్వవిద్యాలయధర్మము గాదు. అందులను సుస్కరణ చేయవలెను. ఇతరుల సహాయ మవసరము. ఈ యువకార్యమును నిర్వహించుటకే విశ్వవిద్యాలయసంఘ మేర్పరపబడినది. సక్రియపురోవృద్ధికి విద్యావ్యాపన పుట్టవలెను.

పారిశ్రామిక సంఘము

విద్యార్థులు పరిశోధనలకు గడంగవలెను. వెస్ట్ మంది విద్యార్థులు వాణిజ్య పారిశ్రామిక పాఠశాలలందు విద్యనభ్యసించవలెను. పారిశ్రామిక సంఘమువారు ప్రకటించిన నివేదిక మిడి సాధ్యమని నుడివినది. ఆ నివేదికమును బీరువాలలో దాయట నానుకల్పము గాదు. దానినిగూర్చి పని ప్రారంభమైనది. ఇందులకు మనుష్యులు దొరకిన ధనమునకు తడుపుకొన పనిలేదు. ఎచట ననుకూలము కలదని తోచిన ధనము నచట నిక్షేపించెదరు. పారిశ్రామికాభివృద్ధి కలుగునను నయ్యకము నా కధికముగా కలదు. ఈ విషయమున మీ సహకారము కావలెను.

ధనికులధనమును వాణిజ్య ప్రశ్రమలందు వినియోగించుట కలకత్తాను నాలోచించుటకు మరీయొక సంఘము ఏర్పరప బడినది. ఇప్పుడు ఇండియాదేశమున ఇండియాదేశముల ధనమును ఇండియాదేశపు ఖాతీయ ముత్రమెగాక పరిశ్రామిక నాయకులకే నేర్పడి ఇండియాపరిశ్రమల పునరుద్ధారణమునకు యత్నించువారుకూడ కావలెను. పారిశ్రామిక సంఘమువారి నూచనల నివరణకే అనుసరింపకారంభించితిమి. ఒకవర్షమునాటికి పరిశ్రమభివృద్ధికి పునాది స్థిరపడగలదు. ఇండియాదేశమున పుధాన విశ్వవిద్యాలయమును కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయముకంటె పారిశ్రామిక విద్యా పునరుద్ధాపనమున కుచితమగున దింకేదియునులేదు.

సర్ జేవప్పిసావ సర్వాధికారిగారు
వీరు నైనుఛాన్సలరుగా నుండి దీర్ఘ కాలము క్లాఫునీ యుగ విధులను నిర్వహించిరి. తమ వృత్తిని వదలుకొని తమ కాలమునంతయును ఇందులకుగా వినియోగించిరి. బాడ్లి చక్ర వర్తిగారుకు బ్రిటిషు విశ్వవిద్యాలయములవారును గూడ సర్వాధికారిగారి ప్రతిభను గురించి. యుద్ధానవరముల కనుకూలముగ వారు నేనల నేర్పరించిరి. అందులను మీరందరును తానాధరితు లగుచును. అది విస్మయంపమునది గాదు. ప్రస్తుతము నైనుఛాన్సలరుగా నున్న సర్ లాన్సెటుసాండర్సు గారు గూడ చాల స్వాగత్యాయుతో నిండులకు పూనుకొనిరి. వారి ఆరోగ్యముకూడ సులేరు ఈ 60 వర్షములలోను ఎందరో స్వాగత్యాయులు కార్యభారమును వహించి జనుపరముగ నిర్వహించిరి. ఆ భారము క్రియకృతులుగ నధికమైనది. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము వారి కార్యకాలము చాల విస్తరించుచున్నది. ఇపుడు స్వకాలమును క్రియకృతులకు ప్రత్యేకముగ పరిచే చుట వైరు ఛాన్సలరు నేర్పలు పరిచిన ఆపరమగోచరమగుచున్నది.

సర్ గురుదాసు దెస్త్రి గారు

ఇట్టి స్వాగత్యాయులలో కీర్తిశేఖరులకు సర్ గురుదాసు దెస్త్రి గారు రాకరు. వారు వృద్ధులయ్యి యువజనాలభ్యుదయ మహోత్సాహమును చూపిరి. పాగ్ల్యువిద్య నేర్పరవారు ప్రాచ్యవైద్యాసాధ్యులవగు వైద్యులకు మాత్రమే లభించు రకు ప్రవాదము సగడని వారి జీవితములకు మనకు గ్రహించగలిగితిమి. వారు పాశ్చాత్య విజ్ఞానప్రపూర్ణ తైలము స్వీయ ధర్మము నినుచుతమును త్యజించలేదు. విశయప్రసన్న నిరంతరతానావికాలహృదయముల కాదుక అదర్శముగా నున్నారు.

విజయము

విజయమునకు మన మందరమును ధగవంతుని కృతజ్ఞతతో స్మరించుచున్నాము. వ్యాకురక్షకు డరు సర్వేశ్వరుని కటాక్షములననే విజయము లభించినది. 41 ఏడ్లముడి జగ్గు నులు సర్వవిషయల నభివృద్ధి నొందిరి. వారికి మంచి విద్యా విధానము కలదు. కాన వారి సంపదముకమున దురాశా కళంకిత మైనది. వారిలో నిజ్ఞులు శాస్త్రవిధ్యములకు లోకమునకు బోధించిరి గాని ఆ ధర్మము లా దేవరులకు నుబోధములు కాలేదు. జనసామాన్యులకు నేర్పరచిన విషయములు వేరు స్వాతంత్ర్యము స్వీయవిప్లవభయము సయరము దారుణ కార్యములు కుట్రలు మోసములు మున్నగునవియు కార్య సానుకూల్యములకు గ్రాహ్యములు. సంఘవిజ్ఞానమునకు వ్యక్తి విజ్ఞానము తలయొగ్గవలెను. శాస్త్రజ్ఞానము సంహారమునకు సాధనము కావలెనని ప్రజలకు వుడజేయబడెను. విస్తారము దీనిని బోధించెను.

(బ్రిటిషు సామాన్యము నుదలి విశ్వవిద్యాలయము) వైకృతయుక్తమధ్యతరీ ధక్తియు ముఖ్యధర్మములు. జగ్గు నీ విశ్వవిద్యాలయములందు విజ్ఞానముతయు నక్రియకేళికము కావలెనను నదియే ధర్మము. జగ్గులు పరాజయము కెడి మూలకమైనదని రాజప్రతినిధి గారు నుడివరి.

క్రమశిక్ష.

ఇట్టి దుర్మయముల తో ప్రారంభించబడిన మహామరమునడంచుటకు ధర్మపథగాములు కంకణము ధరించిరి. అన్ని దేశములండియు వ్యాకురక్షరులు ధర్మరక్షణమునకు పూనుకొనిరి. భారతీయులుగూడ సహజధర్మాభిమానముతో శత్రువుల నందుకొనిరి. ఆరంభము నుండి కడవరకును నేనలను సానుకూలము గూడ వెల్లివిరియించిరి. ఎడకో వీరులు వీరకయ్యునొంగిరి. ఏల ఈ త్యాగ మిట్లుండరికి కలుగవలెను. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యము ధర్మాను సారి యగుటయే కారణము. వారు తాముజీవించుచు ఇతరులజీవితములను సౌఖ్యవంతములుగ చేయకొరుదురు. శాంతిని ప్రజలహక్కులను కాపాడెదరు. కాననే ఎల్లవారు నిల్లు తోడ్పడిరి. క్రమశిక్షలేని వో నేదియును సాధ్యముగాదు. వ్యక్తులు సంఘములు కారులు గూడ సర్వపరిత్యాగ మొకరించెను. బ్రిటిషువారు యుద్ధమున కించుకయును సంసిద్ధులుగా నుండలేదు. కాని క్రమశిక్షవలన వారి దివ్యతీయముగ కొలుకొనజాలిరి. 1914 లో నున్న స్వల్పసేన మహాసేనగా పరిణమించెను. వాకాదశే మద్విత్తియగు నేరచేసెను.

పునర్నిర్మాణము.

యుద్ధకాలమున నెగడిన క్రియపద్ధతి కొనసాగిన గాని పునర్నిర్మాణము సమగ్రియు కాజాలదు. ఇచటగూడ త్యాగము నుదారభావము నధికముగ చూపవలెను. శిక్ష అన్నిటికిని

మూలము. గృహమునందును పాఠశాలయందును కళాశాలయందును క్రియశిక్షనభ్యసించవలెను. తలిదండ్రులకును గురులకును విధేయత, నిద్యము చానక్తి, అనావస్యముగ నకాలమున కార్యములను నిర్వహించుట, వ్యామూహక్రియలయందు క్రమశాసక్తి, సహాధ్యాయులకును బోధకులకును సహాయపడు మున్నగునవి జీవితమున క్రేష్టముగను నగౌరవముగను జరుపుటకు సాధనములు. మహామోహపురుగులవలన అతీతమగు చక్రియండవలె నని తలచుట భ్రాంతి. విక్రియధానమే సర్వమునకును సమర్థము.

చెన్నపురి పబ్లిసిటీబోర్డు.

నా కాయుక్తబొమ్మలు మూటుకోర్డునందలి క్రొత్త మదరాసు బ్యాంకు భవనముందు 1918-వ సంవత్సరము డిశంబరు నెల 20-వ తేదీ మొకలు 28-వ తేదీ వరకు ప్రదర్శింపబడును. ప్రదర్శనము ఈనెల 20-వ తేదీ శుక్రవారమునాను 4-30 గంటలకు శ్రీ గవర్నరుగారిచే తెరవబడును.

ఇతరదినములందు మధ్యాహ్నము 11 గంటలు మొదలు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు తెరచియుంచబడును.

ప్రవేశపు రేట్లు వివరము.

20-వ తేదీని రు 1-0-0
21, 22, 23-వ తేదీలందు 0-8-0
24 మొదలు 28-వ తేదీవరకు 0-4-0

శిష్యాలుకును పిల్లలకును సగము ధరలు.
28-వ తేదీనాడు ప్రదర్శనము ప్రత్యేకముగ స్త్రీలకొరకు మాత్రమే తెరచియుంచబడును.

మా తేలుపండు అన్ని మందుల కంటె మిక్కిలి మునుగా పనిచేయును. నెల 0-8-0.
అమృతాంజనము డిపో, రీ తంబు శెట్టిపిడి, మదరాక

మహారాజా హెలాటలు

(1912 సం॥ లో స్థాపించబడినది)
చెన్నపురి రాజధానిలో ముఖ్యమయ్య ఇండియన్ హోటలు ఇదియే. నెం. 121 ఆర్ మీనిస్ట్రుకేషన్, మద్రాసు.
(వ్రాకోర్టుకు ఎదురుగా) (1102)
ట్రాంలేనుకు అతిసమీపముగా నున్న పట్టణములందున్నది. ప్రమాణీకరణకు విద్యార్థులకును విడిసియుండుటకును భోజనోపాయములకును స్వగృహసౌఖ్యములకును తగు ఏర్పాట్లున్నవి. మిడ్డెలో గదులు ఎల్లక్రికొ డిపోహములు ఆసనాదిసౌకర్యములున్నవి. గాలి బాగానయ్యును. కాకాదిభోజనము పూట 1-కి రూ 0-4-0.

(ప్రశస్తతయిన కాకాదిభోజనము, లేక మాసాదిభోజనము, ఫలహారములు, ఆనుభవముగల హిందువులవలన తయారు చేయబడి హిందువు లేక యూరోపియనుపద్ధతి ప్రకారం వడ్డించబడును. విద్యార్థులకు తక్కువ రేట్లు.
ఈ హోటలు బర్మా, సిలోను, యూరోపు, ఇండియా, వగైరాదేశములందుండియు సంచారముచేసే వచ్చియుండు ఒక అనుభవము గల నాయకుగారి మ్యూసేజి మెంటులో యున్నది. చార్జీలు నులభముగా నుండును.

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్
బహుమానముల ననేకములను గడించిన శ్రీమతి కంచనవల్లి కనకమ్మగారి గ్రంథములు.

అమృత వల్లి
అత్యద్భుతమైన నవల. నవరసము లాలాటచుండును. నెల 1-4-0.

బుద్ధచరిత్రము
ఆరతారపురుషు డగు నీతనిచరిత్ర మిక్కిలి మహోహరముగ రచింపబడినది. చక్కనితైలి. మంచి అచ్చు. నెల 0-8-0.
చిరునామా: ఆంధ్రప్రత్రికాలయము, 1154 రంబు శెట్టి పిడి, మదరాసు.

నమకాలికాభిప్రాయములు

బాసుకాసనము: పట్టుకాసనము:

త్యాగరాయశెట్టిగారి నగ్రాసనాధిపత్యము వహించుట... బాసుకాసనము: పట్టుకాసనము: త్యాగరాయశెట్టిగారి నగ్రాసనాధిపత్యము వహించుట...

“లీడరు” పత్రిక అవివేకము.

గౌరవార్థము: దీని నొక కాంగ్రెసు నాయకు డిల్లు... “లీడరు” పత్రిక అవివేకము. గౌరవార్థము: దీని నొక కాంగ్రెసు నాయకు డిల్లు...

ఆంధ్రదేశవార్తలు

ఏలూరు ఆంధ్రనాటక పరిషత్ కాన్వేక్షను నూది... నాటకము: నరకాసురవధ:—21-12-1918 కృష్ణానంద హిందూ నాటకసమాజము, గుంటూరు. 4-1-1919 విక్టోరియా మిమోరియల్ డ్రామేటిక్ సొసైటీ, నర సా రా వు పేట. 8-1-1919 ది గ్రేయ ఇండియన్ థియేటర్, ఏలూరు. 11-1-1919 స్టూడెంట్స్ థియేటర్, గుంటూరు. 15-1-1919 భువన రంజని థియేటర్, బెజవాడ. 18-1-1919 మూర్తీ థియేటర్, గుంటూరు. 25-1-1919 హిందూనాటకసమాజము, రాజమండ్రి.

బేడేమింటన్ బ్రాఫీ:— బెజవాడయందున్న హిందూ ప్రామాణ్యము ప్రభుత్వమున స్థాపించి దాని నిరర్థకమునై కావలసిన ఏర్పాటులన్నీటిని విశేషవ్యయ పరచుట కొన్ని నిర్వహించి యకాలచరణము నొందిన ఆకెళ్ళ వేంకయ్యగారి పేరున, బెజవాడ రాయల్ క్లబ్బువారు “బేడేమింటన్ బ్రాఫీ” ఏర్పాటుచేసిరి. ఈ పందెములు జనవరి నెల 4 తేదీ నుండి జరుగును. ఈ పందెములకు రాగోరువారు తన దరఖాస్తులను ఈనెల 25 తేదీవరకు కాన్వేక్షన్ పేర పంపవలెను.

దర్బారుత్సవములు - శ్రీరామగ్రంథాలయము:—తైల లావణాలూకా కోరుకొల్లు గ్రామములోనున్న బోర్డు ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలో నీ నెల 11 వ తేదీని పంచమి వార్షిక చక్రవర్తి గారి పట్టాభిషేక మహోత్సవసందర్భమున పాఠశాల బాలబాలికలకు ఫలాహారములు పంచివెట్టిరి. ఆత్మత్యాగముతో బాలకు జెందాలను బుచ్చుకొని గ్రామ పీఠులలో దిరిగి చక్రవర్తిగారికి జయము గలుగుగాక యని కోరుచు మహోత్సవము గావించిరి.

ద్వితీయ తాలూకా సహసభ, గూడూరు:—ఈ నెల 24 తేదీని గూడూరులో పెట్టెడి రామిరెడ్డిగారి హాజులో ద్వితీయగూడూరు తాలూకా మహాసభ జరిగిపోవుచున్నది. ఈసభకు కె. వి. రాఘవాచార్యులు బి. ఎ. బి. ఎల్. గార్ గ్రాస కొనబడుదుకో వారెల్లరును సభకు వచ్చి, అందు పాల్గొన నర్హులు: ఈ సభకుండి చీలిపోయినవారి సభాప్రతినిధులుగ నెన్నుకొనబడిన యెడల వారిటకు రావచ్చును. వందలకొలది రావచ్చును. వచ్చి వారధికసంఖ్యాకులగు నున్నయెడల ఆ సరకాంగ్రెసు సభాసభ్యులములకు తమ యిచ్చవచ్చినట్లు మార్పు నొందింపవచ్చును. సభ్యులగు “మితవాది” యెవరైనను, తన ఆకాన్వేక్షనునకు పశ్చాత్తప్త హృదయమునై నయెడల చేయవలసిన కాన్వేక్షిధాన మిదే! కాని అట్లాబాదలోని తలచినచు మునుపైన కిరియంతయు యిందింపవచ్చును. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకును, కాంగ్రెసు నాయకులకును మూటాగూసుం స్కరణనిధానమునకు తమ సంపూర్ణాంగీకారము నొసంగిన యెడల తామును, తనపక్షమువారును కాంగ్రెసుసభకు రానంగీకరించెదమని యీతడు మూలవ్య గారితోను ప్రత్యుత్తర మొసంగుచున్నాడు. ఆసరకాంగ్రెసు సభలో వాంఛితములైన సరకణలు తృప్తికరింపబడిన, సంస్కరణనిధానము జేకామోదమును బడయునని కాంగ్రెసునాయకులు చెప్పెనుగా? (కాంగ్రెసునాయకులనగా బీసెంటుమ్మ, మాశ్వగాడ్లు) వీరివిభముగ బాస యొసంగిన యెడల, చీలిపోయినవారు కాంగ్రెసు సభలో జేరుదురని మహానీయులు, చింతామణిగారు పలుకుచున్నారు.

కొనబడుదుకో వారెల్లరును సభకు వచ్చి, అందు పాల్గొన నర్హులు: ఈ సభకుండి చీలిపోయినవారి సభాప్రతినిధులుగ నెన్నుకొనబడిన యెడల వారిటకు రావచ్చును. వందలకొలది రావచ్చును. వచ్చి వారధికసంఖ్యాకులగు నున్నయెడల ఆ సరకాంగ్రెసు సభాసభ్యులములకు తమ యిచ్చవచ్చినట్లు మార్పు నొందింపవచ్చును. సభ్యులగు “మితవాది” యెవరైనను, తన ఆకాన్వేక్షనునకు పశ్చాత్తప్త హృదయమునై నయెడల చేయవలసిన కాన్వేక్షిధాన మిదే! కాని అట్లాబాదలోని తలచినచు మునుపైన కిరియంతయు యిందింపవచ్చును. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకును, కాంగ్రెసు నాయకులకును మూటాగూసుం స్కరణనిధానమునకు తమ సంపూర్ణాంగీకారము నొసంగిన యెడల తామును, తనపక్షమువారును కాంగ్రెసుసభకు రానంగీకరించెదమని యీతడు మూలవ్య గారితోను ప్రత్యుత్తర మొసంగుచున్నాడు. ఆసరకాంగ్రెసు సభలో వాంఛితములైన సరకణలు తృప్తికరింపబడిన, సంస్కరణనిధానము జేకామోదమును బడయునని కాంగ్రెసునాయకులు చెప్పెనుగా? (కాంగ్రెసునాయకులనగా బీసెంటుమ్మ, మాశ్వగాడ్లు) వీరివిభముగ బాస యొసంగిన యెడల, చీలిపోయినవారు కాంగ్రెసు సభలో జేరుదురని మహానీయులు, చింతామణిగారు పలుకుచున్నారు.

“కాని మాశ్వగారికిని, బీసెంటుమ్మగారికిని, జేజులెంత గౌరము జూపుచున్నా, వారే జేజునైజేప్పటకు వీలులేదు. చింతామణిగారితప్ప ఇతరులెవరును తమజేజునకంటెటికి యేది యిచ్చినచో చెప్పజాలరు. మూటాగూసెనువర్ష విధానము అసంపూర్ణముగను, అసంతృప్తికరముగ నున్నదని విద్యాధికు లెల్లరును తెలిపియే యున్నారు. అవసర కాంగ్రెసుసభ యీ అభిప్రాయమునే బలపరచియున్నది. ఈ తీర్మానము న్యాయముగనున్నదని మాశ్వ, బీసెంటుమ్మ గార్లంగీకరించి యుండిరి. ఇట్టిస్థితిలో నీవిధానమున సరణులజేయవచ్చును, అది ఆమోదదాయక మగునని వారెల్లరుడువలయు? ఒక చింతామణియే అట్టి అవివేకపు ప్రశ్న నడుగగలను? కాని అదృష్టవశమున “మితవాది” పక్షమున గూడ అనేక చింతామణులులేరు. మూడు, నాలుగు పురుషాతరముల కొక చింతామణికంటె ప్రచముననెక్కుడుగ నుద్భవించును” “ఆత్మక బహుప్రతిక.”

నాధిపత్యము వహించెదరు. సభ ఉదయ 7 ఘంటలకు ప్రారంభమగును. లైతులకు సంబంధించిన యంశములు ముఖ్యముగా చర్చింపబడును. సభకు వచ్చువారు యమమియ్య నవసరములేదు. పాఠశాలవారు 28 తేదీ సాయంత్రం 6 గంటలకు గూడూరు రావలయును. భోజనాది పసతుల కేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి.

నీటితవ్వు సభ:— దీశంబు 7 వ తేదీనిరాత్రి 9 గంటలకు తూ. రామానుజరావు పంతులుగారి యింటివద్ద దుడమూడివారు కట్టెంపూడి గ్రామరయిలు సమావేశమై జరిపిన మిటింగులో 1918 సంవత్సరము జూలై 18 వ తేదీని నె 245 రున మద్రాసు గవర్నమెంటువారు నీటి తీర్వన వృద్ధి చేయ నుద్దేశమున్నట్లును అందుకేమై నాక్షేపణ బున్నయెడల తెలుపుకొన వచ్చుననియు ప్రకటించిన ప్రకటనకు చదివిన మిదట ఈక్రింద సుదాహరింపబడిన ప్రకారము తీర్మానింపబడినది:—

1 ఈజిల్లాలోని భూమి పశువులు, నీటితీర్వలు ఇదివరకె అమితభారముగా నున్నందున ఇక నేమార్తము ఎక్కువచేసినను రయితులు మోయజాలరనియు, ప్రస్తుతము నీటితీర్వను పెంపకముచేయు ప్రభుత్వమువారు వేరొందు మిగుల శోచనీయుచున్నందున ప్రజల కష్టములకు స్థితిగతులకు గమనింపక ప్రభుత్వమువారట్టి పనిజూపిన ప్రజలయందు అసంతృప్తియు ఆరాతియు ప్రబలవలయు నీసభనా రభిప్రాయమందు అట్టియుగంతుష్టియొక్కయు ఆరాతియొక్కయు ప్రాబల్యమునకు ఎడమిగా కుండుటకై ప్రభుత్వమువారిని వివరు పూర్వకముగా జేసుకొనుచున్నాము.

ఈవిషయము మె మొరియును తమారుచేయించిరయితుల సంతకములను చేయించి గవర్నమెంటువారికి పంపుటకు తీర్మానింపబడినది. తూము- నరసింహ రావు, (పెన్సి డెంటు.

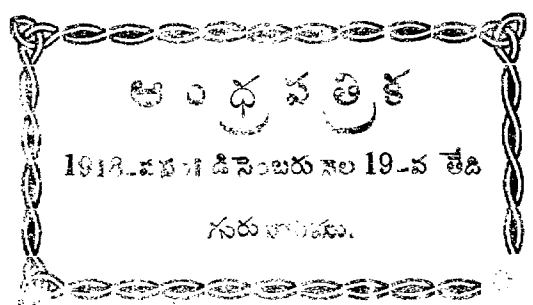
వార్షికోత్సవములు.

బాపట్లతాలూకా, పెదచెలకూరుసందలి “శ్రీవిదానంద సరస్వతీ గ్రంథ నిలయము” తృతీయ వార్షికోత్సవము కొండపల్లి శ్రీరామచంద్రరావు, బి. ఏ; బి. ఎల్; గారి యాజమాన్యమున డిసెంబరు నెల 31-వ తేదీని జరుగును. ఆ సమయమున అయ్యజేవర కాశేశ్వరరావు, బి. ఏ; బి. ఎల్; గారు “మహా పురుషుల వర్ణంతుల”ను గూర్చియు, నూరి వేంకట నరసింహకాశ్రి, బి. ఏ; గారు “గ్రంథాలయోద్యమము”ను గూర్చియు నుపన్యసింపెదరు.

డిసెంబరు నెల 31-వ తేదీ సాయంత్రం 6 గంటలకు బాపట్ల తాలూకా, పెదచెలకూరు స్వరాజ్యసమితి కాళి ద్వితీయ వార్షికోత్సవము అయ్యజేవర కాశేశ్వరరావు పంతులు, బి. ఏ; బి. ఎల్; గారి యధ్యక్షతక్రింద జరుగును. ఆ సమయమున దోప్పల శేషాద్రికాశ్రి, బి. ఏ; బి. ఎల్; గారు “ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము”ను గూర్చి యుపన్యసింపెదరు.

ఈ నెల 15-తేదీ శ్రీ కాశీవాస్తవీగారుయూలో నుండు రాజా పానుగంటి బంగారయ్యగారి మిడికేనూలు బాహుర సమాజముయొక్క వ్యవస్థ మహోత్సవము జరుపబడినది. నాటి సభలో చిత్తూరు రేణిమూర్తి అసిస్టెంట్ ఇన్ స్పెక్టరు ఎం. పార్థసారథి అయ్యగార్ బి. ఏ. గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. బాల్యు కొంతయంది అగ్లగూహులో నొక నాటకమును ప్రదర్శించిరి. మఱికొంతయంది బాల్యు సత్యమును గుఱించి యుపన్యసిందిరి. ఆంధ్రాగ్రేను భూమలయందు తెలివితేటలను గవబబడినవారికి పాత్రోషిక గు లొంగు బడెను. అగ్రాసనాధిపతి గారు సమాజమును గురించియు బాల్యుకు విద్యగలపుటకు గుఱించియు నుపన్యసిందిరి. భగవద్పార్థసారథి సభ యుగి నెను.

అంతర్వర్ణ వివాహములు:— కలకత్తాగరమున 16 వ తేదీ సాయంత్రం 6 గంటలకు దర్శంగమహారాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద సభజరిగినది. దివాజపూరు, నాడియా, కాసింబజూరు, మహారాజులు రాజాబు, బెహారీకాపరు, జనోయిలూ గోస్వామి, హృషీకేశలాలు, జగత్కేశరచార్యు, ప్యారేమోహనము ఖిస్తి గార్లును మరి పలువురు పండితులును సభకు వచ్చిరి. కాసనము నాక్షేపించుచు రాజుప్రతినిధిగారికి విజ్ఞప్తిపంపుట కొకసంఘ మేర్పరుపబడినది.

వికమత్వము

నందీత మదనమోహనమాలవ్యాగారు, రాజకీయపక్షములన్నియు ఢిల్లీ కాంగ్రెసు సభలో జేరి కృషి సలుపుటకు వీలుగావని, లీడరు పత్రిక దెలిపెను. ఈ మార్పు లంగీకరింపబడకపోయినను, కాంగ్రెసు సభవారు సంస్కరణవిధానముతో సంతృప్తిజెందిన సరియే, లేనియెడ మాళవ్యాగారి యభిప్రాయము నామోదించి కాంగ్రెసుసభ వారి నిందు కొడబడజేసినచో, మితవాదు లపు డాలోచించెద రని, లీడరు పత్రిక సగర్వముతో బలుకుచున్నది. ఇందుకు మాళవ్యాగారిచ్చిన ప్రత్యుత్తర మెంతయు మెచ్చనగియున్నది. లీడరు పత్రికాసూచనకు తా మంగీకరింప మనియు, కాంగ్రెసు వారయినను అంగీకరింప రనియు, మాళవ్యాగారు స్పష్టపరచుటయే గాక, మితవాదసభాతీర్థానోద్దేశములను లీడరు పత్రిక గ్రహింపలేదని వెల్లడించిరి. మితవాదసభాతీర్థానములలో మూడవ తీర్థానమున, తాము గోరిన మాళ్ళులు “అవసర మగు మార్పు లని” తెలుప బడియున్నది. మితవాదసభవారు గోరిన మార్పు లన్నియు, నెలకొల్పితీరవలయు నని సూచించబడి యున్నది ఇంతియగాక, తన తీర్థానమున సంస్కరణ శాసనమునం దీ విధానమున, సూచింప బడినమార్పుతో గూడ పొందుపరుపవలయు నని, అసందిగ్ధముగ దెలుపబడియున్నది. మార్పు లవ సరయని, మితవాదసభవారు దలంచినపుడు, జాతితో నిమిత్తము లేకుండ సంస్కరణవిధానము నంగీకరించుట స్వవచనవ్యాఖ్యాతము గాదా? ఇట్టి కార్యము, దేశసౌభాగ్యమునకు దారిజూపునా? ఏవిధమున జూచినను, లీడరుపత్రికావ్యాఖ్యాతము, మితవాదసభవారి యుద్దేశముల గాక, స్వీయాభిప్రాయమును మాత్రమే ప్రకటించుచున్నది.

ఒకవేళ, లీడరు పత్రికావ్యాఖ్యాతము మితవాదసభవారి యుద్దేశములను వ్యక్తీకరించుచున్న దని తలచినను, ఉభయపక్షములవారు నేకసభలో గూడుట కభ్యంతర మెద్దియు గాన్పించదు. ఆశయములలో గాని, పద్ధతులలో గాని, రెండుపక్షముల కును భేదము గన్పట్టదు. నూటపట్టించుకొని కట్టి కక్షల నీ సందిగ్ధతయణమున బెంచుట మిగుల ననుచితము. ఇదివఱకే మితవాదులు తమచర్యచే, దేశమునకు మితలేని నష్టము గావించిరి. ఇకనయినను తమ నడితను మార్పుకొని, వికమత్వముకొరకై కృషిసలుపుట లాభకరము. శ్రీనివాసశాస్త్రి గారును వారి యనుచరులును తమ పట్టుదలను విడనాడి కాంగ్రెసుసభపై తిరిగి భక్తి జూపుటెంతయు సంభావ్యముగ నున్నది. బెన్సన్ గారు గూడ ఈ మార్గమునే ద్రోక్కెదరని యూహింప వచ్చును. తదితరులు గూడ, దేశ హితైకమార్గము నవలంబించి నోరునువ్వారము. మాలవ్యాగారి వ్యాసాంతవాక్యములు మితవాదులకు స్వభర్తమును గుర్రెరుగజేసి, కాంగ్రెసుకక్షల నంతరింప జేయుగాక!

“బర్నార్డు హాటనుగా రిటేవల ఇండియా పత్రికలో వ్రాసినటుల, మన మెదుర్కొనవలసిన పోరాటములో అన్నితంత్రముల కన్నను వికమత్వమే ప్రధానమయినది. వ్యక్తుల పరస్పర భేదాభిప్రాయముల నది సమన్వయము గావించవలెను. ఇంకొక సందర్భమున ప్రధానమంత్రిగారు నుడివినటుల, మనమందరమును ఏకోద్దేశముతో, ఏక సంకల్పముతో, కలసి పనిజేయవలయును. గమ్యస్థాన మొకటియే. ఆ గమ్యస్థానము జేరువరకును, హిందూదేశమునం దొక కక్షమాత్రమే ప్రబలుగాక! నా విజ్ఞానమును మితవాదస్నేహితులు హృదయపూర్వకముగ నామోదించెదరు గాక”

సుజ్ఞానగ్రంథరత్నావళి

కె. సీతారామయ్యగారి ప్రణీతము. దేశభ్యుదయమునకు శాస్త్రజ్ఞాన వ్యాపనము ముఖ్యసాధన మను విషయము సామాన్యుగ దెలిసియున్నది. క్రిష్టియను కళాశాలయందు పాఠ్యాధ్యయముగ నున్న కె. సీతారామయ్యగారు బి. ఎ. ఎల్. టి. దేశభాషా ముఖమున ప్రజలయందు శాస్త్రజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుటకై చిరకాలము సుండియును వ్యయప్రయాసముల కోర్చి పాటుపడుచున్నారు. ఇంతవరకును సీతారామయ్యగారు 12 గ్రంథములను ప్రకటించిరి. ఒక సామాన్య మానవున కిన్ని గ్రంథములను ప్రచురించుటయందు గల కష్టమును సర్వజనులకు దెలిసియున్నది. గ్రంథప్రచురణము ధనపోషణముమీద నాధారపడియున్నది. విద్యావ్యాపనము లేని దేశమునందు గ్రంథకర్తలకు సాచ్చాత్యదేశము యందువలె ప్రజలవలన ప్రోత్సాహము గలుగనేరదు. ప్రజలు సామాన్యగ్రంథములకు కొంతవరకు పోషణము నొసంగిలను శాస్త్రగ్రంథములకు పోషణము నొసంగుట లేదు. శాస్త్రగ్రంథములను పోషించెడి భారము పాలకుల మీదను శ్రమింతులమీదను గలదు. గతించిన శాసనసభాసమావేశమునం దీ విషయము నొక తీర్మానరూపమున గా॥ టి. రంగాచార్యులుగారు శాసనసభయందు “శాస్త్రజ్ఞానము ప్రజలకు సులభసాధ్యముగ నుండుటకు దేశభాషలయందు పాలకు లట్టి గ్రంథములకు ప్రయత్నింపవలయు ననియును లేకను ప్రచారకులకు ధనసహాయమును జేసియును పఠనీయగ్రంథములనుగ నియమించియును నితరవిధములను ప్రోత్సాహమును గలుగజేయవలయు ననియును” ఒక తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. దృష్టాంతమునకుగాను రంగాచార్యులుగారు సుజ్ఞానగ్రంథరత్నావళిని బేర్కొని గ్రంథములకై వేల రూప్యములు నష్టపడిన గ్రంథకర్త కె. సీతారామయ్యగారు సహాయమున కర్హులని ప్రశంసించిరి గా॥ స్టానుగాను సీతారామయ్యగారి ప్రయత్నమును జ్ఞాపించిరి. పిల్చొండిగారును గ్రంథకర్త ప్రయత్నములను కొనియాడిరి. సీతారామయ్యగారి గ్రంథములకు సహాయము చేయు విషయమునందు ప్రభుత్వము పక్షమున స్టాను గారనంగీకారమును దెలిపిరి. మాటలయందు సానుభూతిని క్రిశుయందు విముఖత్వమును జూపుట ప్రభుత్వమునకు సహజలక్షణము. ఇదేమియును క్రొత్తవిషయము గాదు. గ్రంథప్రచురణభారము ప్రచారకులది గాని పాలకులది గాదను స్టానుగారి భావము యుక్తియుక్త మైనను గ్రంథప్రచారముననుమాత్రము ప్రయోజనకరము గాదు. పాలకులు ప్రచారకులకు తగిన సహాయముచేసిన గాని దేశభాషలందు శాస్త్రగ్రంథములను ప్రచురించుట కవకాశములేదని పాలకులు గ్రహించుట ధర్మము. పాలకులపోషణములేనపుడు పోషణభారమును ప్రజలునహించవలసియుండును.

సుజ్ఞానగ్రంథరత్నావళిలోని నూతనగ్రంథము సంపచ్చాత్త్రము మా కార్యస్థానము చేసినది. ఆంగ్ల భాషయందు సంపచ్చాత్త్రమును Economics భోధించెడి గ్రంథము లనేకములు గలవు. ఆ గ్రంథముల సారాంశమును లేటతెలుగున సంపచ్చాత్త్ర గ్రంథమునందు విశదము చేయుటకై సీతారామయ్యగారు చేసిన ప్రయత్నము ప్రశంసార్హము. గ్రంథమునందు మొదటి భాగము ఆస్తిఖండము. ఆస్తి ఖండమునందు ద్రవ్యాత్మక ద్రవ్యవిభజనము మాత్రము విని

యోగము మొదలగు విషయములు విపులముగ ఉదాహరణపూర్వకముగను జచ్చింపబడినవి. భరతఖండ వర్ణితులకు సంబంధించిన యాధిక విషయములు సామాన్యజనులకు సయితము తెలియనటులు వర్ణింపబడినవి. ద్రవ్యోత్పత్తికి స్వదేశవస్తుస్వీకారమువలన గలుగగల లాభము ప్రతిపాదించబడినది. పాశ్చాత్య సంపచ్చాత్ములు లండు జేర్చబడిని క్రొత్తవిషయ మొకటి ఇందు గలదు. బుద్ధిఖండమును పేరిట సంపదలకును ధర్మ మార్గమునకును గల యవ్యవహిత సంబంధము చర్చింపబడినది. సంపదలు మానవోపభోగమునకై పుట్టినవిగాని మానవుడు సంపదల యుపభోగమునకై పుట్టలేదు. పాశ్చాత్య శాస్త్రజ్ఞు లీ ధర్మమును గ్రహించనందున శాస్త్రజ్ఞానమున కాధ్యాత్మిక ఫలము మాటువడి ఆధిభౌతిక ప్రయోజనము ప్రత్యక్షముగనున్నది. ఇట్టియ సంగత ప్రయోజన మేర్పడకుండుటకై గ్రంథకర్త బుద్ధిఖండము నందు పాశ్చాత్యవాగ్ధికతవలన గలుగుచున్న కొన్ని యసర్థములను జచ్చించుచు ధర్మాధానావశ్యకతను కల్పించెననిరి. గ్రంథకర్త సిద్ధాంతములు కొన్ని వివాదములకు గారణముగ నున్నను గ్రంథము చతురయోగ్యముగ నున్నది. పాశ్చాత్య శాస్త్రజ్ఞానమును దేశభాషాముఖమున వ్యాపింపజేయుటకై పాటుపడుచున్న కె. సీతారామయ్యగారి సత్ప్రయత్నములకు శ్రీమంతులు జమిందారులు తోడ్పడి భాషాసేవను దేశసేవను జేయుదురు గాత! ఇంతవరకును మునగాల రాజా గారును ముక్త్యాల రాజాగారును రాజపోషకులుగ నుండుట కంగీకరించినందులకు వారు వందనీయులు. వారివలె నితరులును పోషకులుగ జేరి ప్రజల యందు శాస్త్రజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుటకై వారి ద్రవ్యమును సద్వినియోగము చేయుట శ్రేయస్కరము.

ఆంధ్రదేశమునందు సకలవిధములైన గ్రంథములను ప్రచురించుటకును వ్యాపింపజేయుటకును గ్రంథప్రచురణసంఘమును స్థాపించుట యవసరమని భాషాభ్యుదయమును గోరువారలకు దెలిసిన విషయము. అట్టి ప్రయత్నమునకు సీతారామయ్యగారు పూనుకొనుట యలక్ష్యముగ నుండును. వర్తమానయుగమునందు గొప్ప ప్రయత్నములు జనుల సంయోగముననే సాధ్యముగాగలవు. పాశ్చాత్యదేశములందు ప్రచురణసంఘములు స్థాపితములై స్వల్పమూల్యమునకు గ్రంథములను ప్రచురించి తాము లాభమును బొందుచు దేశమునకు లాభము నొడగూర్చుచున్నవి. సుజ్ఞానగ్రంథరత్నావళి ప్రచారకులైన సీతారామయ్యగారి క్రింద ప్రయత్నమునకు బూనుకొనిన, వారిమనోరథమును సఫలమై దేశమునందు శాస్త్రజ్ఞానము వ్యాపించుటకు మంచి సదుపాయ మేర్పడగలదు.

క్రాడక్కు విధానము

బర్మా లెఫ్టినెంటు గవర్నరుగ సర్ రెజినాల్డు క్రాడక్కుగారు బర్మావాసులనిమిత్తమై ప్రత్యేక సంస్కరణవిధానమును ప్రకటించిరి. వీరు మాంటాగూ విధానమును ననుకరించలేదు. బర్మాలో వర్తమండము లేకుండుటచే, బర్మావాసు లుత్కృష్ట స్వపరిపాలన బడయుట కర్హులని వీరు చెలుపుచున్నారు. 20-వ ఆగస్టు ప్రకటనమును బర్మా పరిస్థితుల కనుగుణ్యముగ నేర్పరచుట వీరి యుద్దేశము. వీరు స్వపరిపాలనమును గ్రామములనుండియు ఆరంభింపదలపెట్టుచున్నారు. గ్రామములెన్నుకొనడి పెద్దలతో గూడుకొన్న సర్కిలు బోర్డు లేర్పడవలయు ననియు, వీరు గ్రామపరిపాలనాబాధ్యత వహింపవలయు ననియు, సూచింప

బడినది. జిల్లా శాఖలకు మాత్రము సరాసరి ఎన్నిక లుండవు. జిల్లాసభలనుండి, శాసననిర్మాణ సభ్యులెన్నుకొనబడుదురు. ఈ సభ్యులు 75 మంది యుందురు. వీరిలో 22 మంది ప్రభుత్వ నియమితసభ్యులును, తనితరులు నియక్తసభ్యులు నుందురు. ప్రత్యేకజాతుల ప్రాతినిధ్య మంగీకరింపబడెను. గ్రాండు కమిటీ అనవసరమని తలంపబడెను. సర్టిఫికెట్టు పద్ధతి యవలంబింపబడును. సభ్యులలో మూడింట రెండువంతులు ప్రతికూలముగ సమ్మతుల నిచ్చిన దప్ప సర్టిఫికెట్టు సూచనలు శాసనములయి తీరును. శాసనసభల తీర్మానములు బడ్జెట్టు విషయములలో తప్ప మిగిలిన సమయములందెల్లను, సిఫార్సులుగ మాత్రమే యక్కడకు వచ్చును. బడ్జెట్టు విషయములో మాత్రము, మూడింట రెండువంతులు తీర్మానమునకు సమ్మతుల నిచ్చినచో, అదిఫలదాయక మగును. బర్మాకు, కార్యనిర్వాహక సభ గాని, సలహా సంఘములు గాని, స్థిరసంఘములు గాని యగత్యములు గావని, క్రాడక్కుగారు రభిప్రాయపడిరి. ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకము కొలది శాఖలలో దప్ప, బోర్డులచే గావింపబడవలెను. ప్రతి బోర్డునకును, అధ్యక్షులు ఉద్యోగులు గానివారయ్యెదరు. వీరికి 4000 రూప్యముల వేతన ముండును. వీరి నియామకము, లెఫ్టినెంటు గవర్నరు వారి చేతిలో నుండును. ఈ బోర్డులో మిగిలినసభ్యులు ఉద్యోగులుండెదరు. అధ్యక్షులు శాసననిర్మాణసభకు బాధ్యులుగ నుందురు. ఈ సభవారి విశ్వాసము నేలధ్యక్షులయినను గోల్పోయినయెడల, లెఫ్టినెంటు గవర్నరుగారు వారి రాజీనామా యొసగవలయు నని నిర్బంధింపవచ్చును. స్వాయత్త ప్రజాయత్త శాఖావిభజన మవలంబింపబడలేదు. బర్మా తుట్టతుదకు హిందూదేశమునుండి వేటు చేయబడునని, యిందు తెలుపబడినది. ఈ విధానము ప్రజాభిప్రాయము నిమిత్తము ప్రచురింపబడినది. ప్రజాభిప్రాయములు వెలువడిన పిమ్మట, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కీ విధాన మంపబడును. ఈ విధానము క్లిష్టతలో మాంటాగూవిధానమును మించినది. బాధ్యతాయుతపరిపాలనము నిసుమంతయయినను ప్రవేశపెట్టుటలేదు. బర్మావారి సామర్థ్యమునుమాత్రము క్రాడక్కుగారు పొగడిరిగాని, స్వపరిపాలన మొసగుపట్ల మాత్రము వెనుకంజ వైచిరి. క్రాడక్కుగారి ప్రతికూలాభిప్రాయము భారతీయులెల్లరకు విదితమే. బర్మావారికి వీరు ప్రత్యేకసౌకర్యములను మనఃస్ఫూర్తిగ నొసగదరని, క్రాడక్కుగారి యుద్దేశము లెగినవా రెవరును తలంపజాలరు. వీరు ప్రచురించిన విధానము ప్రకారము, శాసననిర్మాణ సభా తీర్మానములకు శాసనబలములేదు, ప్రజలకు స్వపరిపాలనాశిక్షణము బోర్డుల మూలమున జరుపబడునని తెలుపబడినది. ఈ బోర్డులలో నుండువా రెల్లరును ఉద్యోగసభ్యులే. అట్టి స్థితిలో అధ్యక్షులను మాత్రము, శాసన నిర్మాణసభకు బాధ్యుల గావించిన నేమి లాభముండును? అధ్యక్షులయినను ప్రభుత్వనియమితలే గదా? ఇందుమూలమున అధ్యక్షుని స్థితి పరిహాసపాత్రమగుట దప్ప వేటులాభము గానరాదు. కార్యనిర్వాహకసభ బర్మా కేల పనికిరాదో తెలియదు. మాంటాగూవిధానములో, స్వపరిపాలనా శిక్షణ నొసగు ప్రయత్నముయినను గన్పట్టుచున్నది. దీనియందట్టి ప్రయత్నము గూడ గాన్నింపదు. బర్మానులు క్రాడక్కు గారి విధానముపై తమ దృఢ మగు నసమ్మతి దెలిపి, బర్మానులకును భారతీయులకును మనఃస్పర్థల గలిగింప జూచుచున్న వీరి ప్రయత్నములు సఫలము గాకుండుటకై ప్రయత్నించెద రని విశ్వసించెదము.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ సభ : పట్టణారోగ్యము పట్టణారోగ్యము గాపాడుటకై, ఈ వత్సరపు పార్కు వేడుకల నాపివైచుటకు, నిన్నటిదినము మదరాసు కార్పొరేషన్ సభ వారు తీర్మానించు తెలియు, ప్రజామోదకరము. ఇందుకు రెండు మూడు కారణముల జూపవచ్చును. పట్టణము నందు ప్రజలనుభవించుచున్న కఠినుబాధ కాల సభకముగ నున్నది. ఇట్టిస్థితిలో తమాషాలకై తమ ధనమును పౌరులు వెచ్చించుట, నష్టదాయకము. ఇంతియగాక, విషజ్వరపు రెండవదాడి హుగియక ముందే, మూడవదాడి యారంభ మగుచున్న దని తెలియుచున్నది. కలరా ప్రవేశించి మృతులసంఖ్యను వృద్ధిజేయుచున్నది. క్రిందటి వారము మరణములసంఖ్య 603 అని తెలుపబడెను. ఈ సంఖ్య పూర్వపు వారముల సంఖ్యను మించుచున్నది. పులిమిద పుట్రయనునటుల, ప్లేగువ్యాధి గూడ నీ పురమున ప్రవేశించి, అనారోగ్యమును వృద్ధిజేయుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో, పార్కువేడుకల జరుపుచో, బయటివా రనేకు లీ పురికి తప్పక విచ్చేయుదురు. అందుమూలమున నంటురోగములు మంత వ్యాపించుట సత్యము. ఈవేడుకలు జరుగగూడదని, హైదరాబాద్ సభ్యులందరును పట్టుదల జూపిరి. పవెలుగారు మాత్రము, యుద్ధ విజయ సందర్భమున వేడుకలు లేకుండుట అసమంజసమని నొచ్చుకొనిరి. కాని, ఈ వేడుకలు సంధిముగిసిన పిమ్మట వలయునంతగ జరుపుకొనవచ్చునని, తిరుమల పిళ్లైగారు రనిరి. తీర్మానమేకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడినది. పార్కువేడుకల సంఘమువారు గూడ కార్పొరేషను తీర్మానము నంగీకరించెద రని, యూహించెదము. ఈ సందర్భమున, ప్లేగు నివారణార్థమై ఆరోగ్యాధికారి యగు డాక్టరు రాఘవేంద్రరావుగారు సలుపుచున్న కృషి మిగుల ప్రశంసాపాత్రము. వీరి పరిశ్రమచే, ప్లేగువ్యాధి త్వరలో నంతమొందునని యూహించెదము. కార్పొరేషనువారుంగీకరించిన తీర్మానములలో రెండుముఖ్యమయిన విగ గన్పట్టుచున్నవి. రోడ్డుమెటలు ఇంతవరకును కంట్రాక్టుపద్ధతిపై కార్పొరేషనుకు సప్లయ యగుచున్నది. ముందునుండియు పల్లావరము క్వారీ నుండి కార్పొరేషనుసభవారే చెన్నపురికితోలించుకొనుట కంగీకరించిరి. ఈ తీర్మాన మవసరమయినదనుటకు సందియము లేదు. కార్పొరేషనుసభకు ద్రవ్యనష్టము లేకుండ, మంజురకరును తెప్పించుకొనుటకు వీలుండును. జి. ఎ. నటేశనుగారు జార్జి టాను, ట్రిప్లికేను, మైలాపూరులలో క్రొత్త డిస్ పెన్ సరీలను తెరువవలయునని తీర్మానమువపాదించిరి. ఈ తీర్మానమునకు, త్యాగరాయచెట్టిగారిక సవరణ నుపపాదించుచు, ఈ మూడింటిలో ఒకటి పాశ్చాత్యవైద్యమును, మరొకటి ఆయుర్వేదవైద్యమును, వేరొకటి యునానీవైద్యమును అవలంబింపవలయునని, నుడివిరి. తుట్టతుదకు తీర్మానము, సవరణ గూడ యొడింపబడెను. కాని త్యాగరాయచెట్టిగారి సూచన మిక్కిలి యుపయోగకర మయిన దనుటకు సందియము లేదు. ఆయుర్వేద యునానీవైద్యములు, పాశ్చాత్య వైద్యము తో నాటులాభకారులగుటయే గాక, మిక్కిలి చివ్రకగకొనసాగును. ప్రభుత్వమువారి తీర్మానమున కభ్యంతర పెట్టెద రను భయమే, కార్పొరేషను సభ్యుల నందరిని బాధించెను. పౌరు లిచ్చుపన్నుల మూలమున, ఈ వైద్యశాలలు పోషింపబడును. అట్టితరీ, ఎట్టి వైద్య మివైద్య శాలలలో నవలంబింపవలయునో నిర్ణయించుటకు పౌరులకు తప్పక హక్కు గలదు. కార్పొరేషను సభ్యులు

త్యాగరాయశెట్టిగారి సూచన సంగీకరింపక బోవుటచే, తమధర్మమును తిన్నగ నిర్వహింప లేక బోయిరి.

శ్రీమతి ఆనిబెజంతు - శిలావిగ్రహము

ఆనిబెజంతుగారి యసామాన్యమైన ప్రతిభ త్యాగము కార్యపరత్వము నిర్మాణదక్షత్వము భారతీయులందరును సంగీకరించుచున్న రనుటకు గతవారమునం దామె శిలావిగ్రహమును ప్రతిష్ఠించిన సందర్భమున జేసిన ప్రసంగములు ప్రబల నిదర్శనములు. డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు, ఆంధ్రూసు, వి. పి. మాధవరావు, వాడియూ, సి. పి. రామస్వామయ్యరు, బి. ఎన్. శర్మగారులు బెజంతుగారి సేవాపరత్వమును సామర్థ్యమును నేకగ్రీవముగ గొనియాడిరి. బెజంతుగారు స్వీయ జీవితమును మానవసేవకై సమర్పించి లోకకల్యాణమునకై అత్యద్భుతముగ దోడ్పడుచున్నది. లోకమునందు సామాన్యముగ వల్లు గ్రంథకర్తలు గారు; జ్ఞానవంతులు ధనవంతులుగారు; ధనవంతులు త్యాగశీలురుగారు; మతబోధకులు కర్మయోగులు గారు; రాజ్యాంగములందు పరాజ్ఞులు బోధకులు కార్యజ్ఞులు గారు; ప్రతిభావంతు లయ్యును నాయకులు గారు. బెజంతుగారియం దీ మహద్దాణములన్నియును గుమిగూడినవి. అనేక పత్రికలకు సంపాదకీయత్వభారమును వహించుచున్నది; దేశ పర్యటనమును జేయుచు నుపన్యాసముల నిచ్చుచున్నది; కష్టాధితమైన ద్రవ్యమును మానవజాతీయాభ్యుదయమునకై వినియోగించుచున్నది; స్త్రీస్వాతంత్ర్యప్రాప్తికై కష్టముల ననుభవించినది. హిందూవిశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించినది; భారత జాతీయ విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించినది; గోఖలే పురమందిరమును నిర్మించినది; స్వరాజ్యధ్వజమును స్థాపించినది; బ్రహ్మజ్ఞానమును లోకమునం దంతటను వ్యాపింపజేయుచున్నది. మానవసేవయే సకలార్థములకును ప్రయోజనమని ఏతత్ఫలప్రాప్తికై జాతిమతభేదములను పాటించకను స్వకీయప్రాణమానధనములను సమర్పించుచున్న బెజంతుగారి శిలావిగ్రహమును గోఖలే పురమందిరమునకు సమర్పించిన యమునాదాసు ద్వారకాదాసుగారు భారతీయుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులు. గోఖలేపురమందిరము అందలి బెజంతుగారి శిలావిగ్రహము భారతీయుల కాచంద్రార్కము, దేశారాధనవిధానమునకు పరమప్రమాణములుగ నుండగలవు.

అరవింద ఘోషుగారి సతీవియోగము

అరవింద ఘోషుగారి సతీ యగు శ్రీమతి మృణాలినీ ఘోషుగారు విషజ్వరపీడితురాలై మరణించి రని తెలిసికొనుటకు విషాదము గలుగుచున్నది. ఈ సాధ్వీమణికి మరణించునప్పుటికి 28 వత్సరములు మాత్రమే గలవు. తపోధనులగు అరవింద ఘోషుగారి కట్టిమణియు సంప్రాప్తించుట మిగుల దురదృష్టము. వీరి వియోగభారమును ధైర్యముతో భరించి, దేశసేవాదీక్ష ననుష్ఠించుచుండురు గాక!

మఃఖవార్త.

పితాపురసంస్థాన విద్యత్కమిషన్ లకు రామకృష్ణకవుల ఆశీర్వాదము కలగజూపి వేరుల కృష్ణకాశ్రీగారు కృష్ణాజిల్లా కాకరపర్తి గ్రామమునం దిటీకల చనిపోయిరి తెలియజేయుట కెంతయు విచారించుచున్నాము. వీరు కవిత్వము మాసపత్రికకు ప్రచురించుచుండగాక, అనేక ఉత్తమగ్రంథములను రచించిరి. విశ్వవిజ్ఞానదర్శనము చక్కగ నాధ్యక్షించిరి. వీరికవిత్వము సర్వముగను భావగర్భితముగను నుండెను. కవిత్వవివాదములను సానువ్యమతేతంద జరుపుచుండిరి. వీరు పితాపుర సంస్థానపు విద్యత్కమిషన్ నుండిరి. ముద్రసిద్ధ కలాపధానులని

స్థానికవార్తలు

అఖిలభారత స్వరాజ్యసమితిసభ:—డిల్లీనగరమున జరుగబోవు దేశీయచోజనసభా సందర్భమున అఖిల భారత స్వరాజ్యసమితివారి వార్షికసభ జరుగును. సభాదినములు సభ్యుల సౌకర్యములను బట్టి డిల్లీయందు నిర్ణయింపబడును.

శ్రీఆనెగొంది రాజుగారు:—ఆనెగొంది సంస్థానాధీశులగు శ్రీమంతు రాజా శ్రీరంగ దేవరాయలవారు ఈ నెల 10 వ తేదీ మంగళవారము రాత్రి 9½ గంటలకు పరలోకగతులై రని వినుటకు చింతించుచున్నాము. శ్రీరాజా సాహేబుగారు గొప్ప భాషాపండితులు.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము:—విశ్వవిద్యాలయసభ్యులగు కర్నలు ఎల్లినుగారు సభ్యత్వమునకు రాజీనామా యిచ్చినందులవలన, మానసియు లగు వి. ఎన్. శ్రీనివాస కాశ్రీగారి సభ్యత్వము ముగిసినందువలన, వారి స్థానములందు నూతనసభ్యుల నెన్నుకొనుటకు జనవరి 17 తేదీ సాయంకాలము 4½ గంటలకు నెనేలుచున్నామనందగ్గర ఎన్నికలు జరుగును.

ఉచిత సంస్కృత పాఠశాల:—బ్రిష్టికేసులో 582 వైక్రాప్టకోడ్డున, సంస్కృత పాఠశాల నెలకొల్పబడినది. విద్య ఉచితముగ కరపబడును. విద్యార్థులకును తదితరులకును సౌకర్యముగ నుండునటుల పాఠశాలప్రతినిధులు ఉదయము 7-9 గంటలవరకును, రాత్రి 7-9 గంటలవరకు తెరవబడును. వంగదేశ విశ్వవిద్యాలయమున కావ్యతీర్థ వ్యాకరతీర్థ పరిక్షలయందు ఉత్తీర్ణులైన బ్రహ్మశ్రీ పంచాంగుల ఆదివారాయణ కాశ్రీగారు పాఠశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయులు.

కార్లీకార్ సర్కసు:—కార్లీకారు సర్కసువారు నేటిదినిన ఉదయము 4 గంటలకు కడపనుండి స్పెషలు బండిలోవచ్చి పెద్దటబుట్టపనులలో దిగిరి. రత్నాకంపెనే ప్రాచయటరగు రత్నాగారు సర్కసు ముఖ్యులకు స్వాగతము నొసగి పుష్పమాలలనొసగిరి సర్కసు ప్రాచయటరగు కంకర రావుగారును సర్కసు మేనేజరు ఎం. జె. రత్నాగారును ప్లాటు ఫారముపై తమ్ము సత్కరింపవచ్చినవారితో కొంతసేపు ముచ్చటించి రత్నాకంపెనేవారి మందిరమున నున్న సర్కసు ఆఫీసుకు వెంటబడినై వెల్లిరి. ప్రభుప్రవర్తనము రేపు రాత్రి 9-30 గంటలకు జరుగును.

పనివాండ్రసమ్మె:—నగరమునందలి బర్మాఅయిల్ కంపెనీయందు పనిచేయుచున్న కూలివాండ్రు ఇందుమించు 400 మంది తమకు భత్యములను కంపెనీవారు సరిగ నిచ్చుట లేదనియు, ఇక నీ నేకకష్టముల ననుభవించుచున్నామనియు, అవి నివారణమునకునంతవరకు పనిలో బ్రవేశింపమని నిన్నయందు యము సమ్మెకట్టి సి. ఎఫ్. ఆంధ్రూసుగారిని దర్శించి తమ కష్టనిష్ఠరములను చెప్పకొనిరి. ఆంధ్రూసుగారు పనివాండ్రకు అభయపా స్రవిచ్చి కంపెనీవారి యేజుట్లగు సావాలికుకంపెనీ యధిపతులను దర్శించి, కూలివాండ్ర కష్టనిష్ఠరములను నివారణచేసిరిని వినుటకు సంతసించుచున్నాము. కూలివాండ్ర తిరుగ నేడు పనిలో ప్రవేశించిరి.

కార్మికసంఘము:—మదరాసు కార్మికసంఘ సభ్యుల కందరికి రేపుఆదివారమునండి మంచిలియ్యును రూపాయికి రిక్తీ పళ్లకంతున ఈయబడును. ప్రతిసభ్యుకును మూడు రూపాయల బియ్యమును ఆదివారములందు నాలుగు వారములవరకు కొనవచ్చును. దీనివలన యుగవ్యయమును సంఘమువారే భరింతురు. సంఘసభ్యులు ఎక్కువకడలేతో వైకమును వర్తకుల వద్దకుండి పుచ్చుకొని యున్నారని తెలియుచున్నది. ఈ కష్టమును నివారణచేయుటకు రాయపేటబాంకు వారిశాఖ యొకటి సభ్యులకొరకు ప్రత్యేకముగా చూడయందు ప్రారంభింపబడును. అందుసభ్యులు రూపాయికి రెండుదమ్మి డిలవంతున వడ్డీతో వైకమును బదులుపుచ్చుకొనవచ్చును. సభ్యులకు చేయబడు ఇతర సౌకర్యములను నుండు ముందు తెలుపబడునని కార్మిక సంఘాధ్యక్షు లగు బి. పి. వాడియూగారు మాట ప్రాయుచున్నాడు.

పేర్లొంది: వీరిమరణము కలితాప్రపంచమునకు లోటు గలిగించు ననుటకు సందియములేదు. వీరిఆత్మకు భగవంతుడు కాంతి గలిగించుగాక!

ప్లేగు:—డిశంబరు 12 తేదీనుండి 16 వ తేదీ వాటి వరకు తిరువల్లి క్షేత్రముందు 17 గురికి ప్లేగుకాగి 9మంది మరణించిరి. మొన్న నిన్న నేడు ప్లేగుకేసులేమియు లేవు. కాల్పొరేషను వెనెడెంటు, జె. సి. మాలానిగారు, కానిటరీ కమిషనరు మేజరు జస్టీసుగారు, రావుబాదరు భవానందం పిళ్ళగారు కృష్ణాపేటలోని ప్లేగుక్యాంపును దర్శించిరి. తదనంతరము ప్లేగువ్యాపించిండ్లములను పరీక్షించిరి. నిన్నటిదినముదము పెంట్లండుప్రభువుగారు కాల్పొరేషను ఆరోగ్య కాభాధికారులగు డాక్టరు రాఘవేంద్రరావుగారి వెంట కప్పములోని ప్లేగు వ్యాపించిన స్థలములను పరీక్షించి, ప్రజలకు కాల్పొరేషనువారు చేయుచున్న సౌకర్యములకు డాక్టరు రాఘవేంద్రరావుగారివలన వినిరి. తదనంతరము ప్రజలకు కాల్పొరేషనువారు సముద్రతీరమున కట్టించిన పాకలను ప్రభువుగారు పరీక్షించి అచ్చటి ప్రజల కష్టముల నరసి వెల్లిరి. ప్రభుత్వము కాల్పొరేషనువారు కృష్ణాపేట వైద్యాలయముననున్న 150 ప్రజలకు అన్నపానములను వితముగా నిచ్చుచున్నారు.

ఆరోగ్యాధికారి నేడిట్టుమాట తెలియజేయుచున్నారు: క్యాంపులో నొకరు జ్వరముతోనుండిరి. వారియందు ప్లేగు లక్షణములు కన్పించి వారు చనిపోయిరి. వారి వైద్యుల త్రిత్రియందు ప్లేగుజీవులుండెను. క్యాంపునందలి తదితరులు ఆరోగ్యముగ నున్నారు. కప్పమును ఆరోగ్యకరముగ నున్నది. క్రొత్తవారి కనరికిని వ్యాధితగులలేదు. చనిపోయిన రెండుయెలుకలను పరీక్షించిరి. కాని అందు ప్లేగుజీవులు లేవు. వ్యాధిప్రారంభమునుండియు 20 మందికి తగిలినవి.

మరాఠు విజృంభణము.

లండను, డిశంబరు 16:—జనరలు పాయల్, జనరలు మాజిను గారలు పరాను సైన్యములను వెంటబెట్టుకొని మెయింజు నగరములోనికి ప్రవేశించుచుండ ప్రజలు మూలగగూడి ఆశ్చర్యముతో జూచుచుండిరి. పురములోనికి బోయిన వెనుక నాయుకపురు సేనానులును హెస్సీరాజుగారి కొంటకు బోయిరి. ఆచట పుర నాయకు లిరువదిమంది వారిని గలసికొనిరి. అందరువురు మతగురువులు. ప్రతినిధులు కొంటలో అర్ధచంద్రాకృతి నిలచుండిరి. వారిలో ముగ్గురు నాయకులు ముందునకు వచ్చి తాము పరానువారి యాజమాన్యమున భక్తిపూర్వకముగ పనిచేయ నిచ్చగించుచున్నామని చెప్పిరి. వారివాక్యములు భాషాంతరికరింపబడి తెలుపబడిన పిమ్మట పాయల్ సేనాని “నామనలులో నున్నది ఉన్నట్లు మీరుచెప్పచున్నాననుచు మొదటిసారి ముఖాముఖి క్షత్రువులతో వారి మౌర్యకార్యముల నన్నిటిని ఖండించి చెప్పి ప్రపంచమువారిని గుఱించి యేమి ఆనుకొనుచున్నది యు తెలియ పరచిరి. జర్మనీ బలవంతులుగ తెచ్చిపెట్టిన ఈ యుద్ధము చాల భయంకరమైనది. చాల అన్యాయ మైనది. ప్రపంచమంతటిచే గర్హితమైన క్రూరకార్యములను చేసిరి. బెజ్జెయమును భ్వంసము చేసినపిమ్మట జర్మనులు ఉత్తరపరానుదేశము నంతటిని భ్వంస పటలముచేసి వస్తువాహనముల పరిమితముగ గొనిపోయిరి. “అట్టిది యుద్ధముకాదు అది ఆయుధములను దాల్చి దోపిడిని చేయుట. నేను లక్షలకొలది పరానువారును, బెల్జియనులును గృహములను గోల్పోయిరి. వారిభూములు భ్వంసపటలము చేయబడెను. అట్టిసిరికి మీరు బాధ్యులుగ నున్నారు. యుద్ధ విధానమును మీరు భయనివ్వాలతా భూయిష్టమును చేసి నారు.” తామిందులకు దండింపబడుదుమని జర్మనులు భయపడుచున్నారను సంగతిని తా నెలుగును. అయినను వారట్టిభయము నుండనవసరములేదు. పరానువారి సాంప్రదాయమును విశ్వ సింపవచ్చును. “మీరు చేసిన యకృత్యములను మే మెన్నటికిని మరువకాలము. కాని అందులకు స్త్రీలను శిశువులను బాధ్యులు లు గ మే ము బోడ జాలము. నష్టము నెట్లెనగలిగింప కలయునను యుద్దేశముతో వారిని భ్వంసముచేయజాలము. జనరలు మాజినుగారి యుత్తరపుల ప్రకారము మీరు నడచుకొనునెడల మీకేరీరులకు గాని ఆస్తులకు గాని ఎట్టిభయమును లేదని నమ్మకచ్చును. న్యాయనూత్రిములను విశ్వాసముతో గ్రహించు ప్రజలు మీయెదుట నున్నారను సంగతిని మాత్రము గ్రహించువు. ఫాయిల్ గారు పరాను భాషను మాట్లాడగా నది జర్మనుభాషలో ప్రజలకు తెలుపబడెను.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజమువారు ఈనెల 21-వ శనివారం రాత్రి బెజవాడలో **లవ-కుశ నాటకమును** ప్రదర్శన మొనరింతురు.

బిరోపాయుధవిరామము

(రైటరు ఏ జెన్సీ)

ఇంగ్లండు

జనరలు బోధాగారిలో మాట్లాడుట

లండను, డిశంబరు 17:—జనరలు బోధాగారిలో మాట్లాడుట ప్రతినిధి మాట్లాడగా బోధాగారు బ్రిటిషు ప్రజల అవ్యాజ స్వార్థత్వాగములను, సర్వ డక్సును పేరు మాన్పించుటకు గాల్గ అధిపత్యము క్రింద బ్రిటిషు సేనల ప్రతాపమును గొనియాడి ఇట్లనిరి:—అధినివేళ ముత్యము అతిముఖ్యములను కఠినములు నగు భావింపవలయును తరిమగ్నింపవలయును సమావేశమును చేయవలయును. జర్మను అధినివేళములనుగూర్చి బ్రిటిషు అధినివేళములు తెల్పబోవు ఏ చుక్కెత్తనము. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు తమ ఆమోదమును ఇచ్చెదరని తెలియుట సుత్యప్తికరముగ నున్నది. ఈ విషయమున దక్షిణాఫ్రికాను చాల సంబంధము గలిగియున్నది మాత్రం అధిక ప్రసాసనలను సమర్థులను రాజ్యాంగపు మార్పులను ఎదుర్కొనుచున్నాము. ఈ విషయములలో బ్రిటిషు ప్రభుత్వం పరిశీలించ బడవలసి యున్నది. లోకపు భావి సౌఖ్యమునకు మాదు ప్రతివాదులు జరుగబోవు సంధికాశ్యమును స్వాధీనమునైనందును నిశ్చయించుచున్నాము. నాగరికయుద్ధ నియమములను విడిచి క్రొత్తపును సర్వవ మహాదౌర్జన్యములకు లోకము నిస్వయమునొందెను. యుద్ధము ముగిసిన వెనుక లోకమున తామే ఏకాధిపత్యమును గలిగియుండును అత్యాశతో జర్మనీ యుద్ధమున ప్రవేశించి ఇతరదేశములను యుద్ధమునకు పురికొల్పెను. మధ్యాఫ్రికాయందు పశ్చిమమున అట్లాంటిక్ మహాసముద్రమునుండి తూర్పున హిందూముహాసముద్రము వరకు ఒక అధినివేళ రాజ్యము నేర్పించుకొని ఆదేశమునందున్న నల్లవారిని తెల్లవారివైకే తేవుటకు వారికి నైతికశిక్ష నొసగవలెనని జర్మనీ ఆశ. జర్మనీవారి నైపుణి అధినివేళమున వారు సర్వవ దౌర్జన్యములను వారు పరిపాలించుట కనర్హుని చేరినది. అట్టి గుణము గూడ మన సమాధ్యులందు చిక్కులకు కారణమగుచున్నది. ఎప్పటికిని కష్ట కారణములను వారి మన గరి వాద్దులందుంచి యూనియను ప్రభుత్వమువారు సుఖముగా పరిపాలింపబడుటకు, ఆఫ్రికా ఖండపు దక్షిణభాగమున రాజ్యాంగ వ్యవహారములలో సద్విశ్వాసముతో జరుపుకొనుటకు మామ్రుకు పలమలునుకొనవలసివలెనని చెప్పుట అసాధ్యము. దక్షిణాఫ్రికాయందు కాంతి గలిగించుటయే యూనియను ప్రభుత్వము వారి ముఖ్యోద్యమము. కాంతియును సత్వరేత్రమును అత్యుముఖముగ గల వారితో పాటు నేకముగా నుండుటయు వై యాశయునునందు చేయున్నది.

ముప్పియుద్ధపు పోటీ.

లండను, డిశంబరు 18:—రాజుగారి మోడికరచమును జయించుటకు అల్బర్టు హేలువద్ద ఆమెరికనులకును బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమువారికిని జరిగిన ముప్పియుద్ధపు పోటీ నిన్నటిరాత్రి ముగిసెను. రాజుగారు కొంచెము పడి నెము చేయుటచే రాజుల నందున బహుమానములను అల్బర్టు రాజకుమారుడు పంచివెట్టెను. అల్బర్టు రాజకుమారుని అత్యాచరముతో గౌరవించిరి. ప్రతిదినమును మధ్యాహ్నమును సాయంత్రమును హోటరాద్రిగా నిండియుండెను. పోటీతీర్థముగా నున్నను నియమానుసారముగా నుండెను. రాజుగారి బహుమానము పొందుట బట్టియు, టీములనుబట్టియు ఎక్కువజయముల నొందినవారి కిచ్చునట్లు పరిష్కరింపబడెను. సేనలలోను, నావికాదళములలోను నున్న బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ఆమెరికను ముప్పియుద్ధ ప్రవీణుల కి పోటీ జరిగి బాహుబల ప్రదర్శనముచూపబడెను. ఈ పోటీ ప్రదర్శనము ముప్పియుద్ధాలోకమున అవి జయప్రదముగ జరిగిన ట్టుంగీకరింపబడవలసి యున్నది.

అరబ్బులకు జార్జిచక్రవర్తిగారి వందనములు

లండను, డిశంబరు 12:—జార్జి చక్రవర్తిగారు మెరీపు ఫీసుల గారిలో చాలసేపు ముచ్చటించిరి. అరబ్బులు చేసిన సహాయమును చాలప్రశంసించిరి తెలియుచున్నది.

యువరాజుగారి సామ్రాజ్యయాత్ర.

లండను, డిశంబరు 16:—యువరాజుగారి సామ్రాజ్యయాత్రకు క్రొత్తముద్ద (హుసరు) నౌక యొకటి అమర్చబడుచున్నది.

యన్నది. అధినివేళములు మాతృదేశమునకును సామ్రాజ్యమునకును చేసిన సహాయమునకు జార్జి చక్రవర్తిగారు తమ ఘనసంతసమును తెలియచుట కి యుత్తమహద్ద మగుటచే నీ సామ్రాజ్యయాత్రను జూలై నెలలో చక్రవర్తిగారు సుకల్పించిరి.

జర్మను అధినివేళనములు.

లండను, డిశంబరు 17:—జర్మను అధినివేళములవై ని బ్రిటిషు అధినివేళముల వారికి గల హక్కులనుగూర్చి బ్రిటిషు దౌత్యమువారు మహాత్మాగముగ సమర్థించుకొని విరుటకు చాల సుతనించుచున్నాను. ప్రబలక్రొత్తులను ప్రక్కనుంచుకొని యుచుండుటకును దక్షిణాఫ్రికా వారెవ్వరు నంగీకరింపరని జనరలుబోధాగారు నుడిచిరి.

జనరలు బోధాగారు లండనునగరమునకు వచ్చుట

లండను, డిశంబరు 17:—నిన్న రాత్రి జనరలు బోధాగారును ఇతరులును బ్రిటిష్ గో డిగ్రి. వారి కేట్రులను నుండి ఆమోదమును అను జనరలు నౌకలో బయలుదేరినది. అధినివేళముల ముత్రింక్షముగ కష్టములనుగూర్చి బోధాగారి కుమారుడు కష్టము లూచుటబోధాగారును వారి వై కేగి వారికి స్వాగత మొసగిరి. పిమ్మట వారుగారు నెంటు పుక్రాను కేగిరి. ఆచట ప్రత్యేకముగ వారిగౌరవ లై య స్థితి గనుండెను. ఆచట ప్రత్యేక మార్పులతో స్వాగత మొసగిరి. దక్షిణాఫ్రికా సేనలు గౌరవమున మామె జనరలు సృష్టుగారును స్వాగతము ప్రధానములను ప్రతినిధులను గూడ బోధాగారికి స్వాగత మొసగిరి. వారి సాహాయ మోమెటలో బస లమర్చబడినది.

ప్రాప్తు

ప్రాప్తుత్యాహము.

పారిసు, డిశంబరు 16:—(మెరిడెంటు విల్సనుగారి నందర్వన సందర్భముగ ప్రాప్తుత్యాహము ఇంకను విరంత రాముగా కోల్పోయియున్నది. ప్రజల ముత్తాహమును గూర్చియు, ప్రజల భావములనుగూర్చియు విల్సనుగారి అభిప్రాయము దిండినవారు కఠింయియియున్నది. పారిసులో నున్న విదేశజన నివాసవీధులనుండి ఒక్కొక్కరు బయటికి వచ్చుచుండ ప్రజలు వారికి అత్యుత్సాహముతో స్వాగత మొసగుచు చుట్టులను గొట్టుచు లోపలను చేతించుకొని నాడించుచు తమసంతోషమును తెలియచుచుండిరి. నేటి యుదయము విల్సనుగారు తమభార్యతో వారేల్లుకొను స్థానమునకు మోటరుబుడివైకొనిరి. ఈసందర్భము బహిరంగముగాను, ఇంక అధికారాదంబరము లేమియులేవు. వీరు యునైటెడ్ కింగ్డమ్ను అభ్యవహరించి ప్రజలు గ్రహించినవోట్ల ప్రజల కరతాళములు మితిమీరియుండెను. మధ్యాహ్నమువఱకు వారు రూమాంకో ఆరు వీధియందున్న తమకుందిమునకు తిరిగివచ్చి భోజనసమయమున ఇటలీ రాయబారిగారు తామను సెల్సను చేజిగాని అతనిభార్యను గలసికొనిరి. మఱుల ఎప్పటికలె ఆడంబరము జరిగెను. విల్సనుగారును అతనిభార్యయు హోటలుండిల్లాకు వెళ్లిరి. అచ్చట ఒక మహాసభయందు నగరపు అధిభులుగ వారు సత్కరింపబడిరి. ఆసభయందు ప్రాప్తుదేశాధ్యక్షులకు పాముకేవ గారును, ప్రాప్తు ప్రధానమంత్రి క్లెమెంకో గారును, బార్డియూ యున్నగు ముఖ్యులును, నగర ప్రముఖులుండిరి. విల్సనుగారు హోటలుకు వచ్చుచున్నప్పుడు ఎప్పటికలె ఉత్సాహ మతిశయించెను “ఇప్పుడు లోకమున ప్రధాన పురుషుడుగ నున్న మహాత్ముని మొక్కట్లు చూచిన చాలున”ని ప్రజలు సంతులన గొందులను క్రిక్కిరిసి యుండిరి. హోటలుండిల్లాయందు పారిసునగరపు మేయరును ఫ్రెంఘ్టు అత్యుత్తములను సన్మానప్రత్యయలను విల్సనుదంపతులకొసగి సత్కరించిరి. తరువాత విల్సనుగారు అతిస్వల్పమగు ప్రత్యుత్తరము మొసగిరి. ఈ యుత్సవ మైనవెనుకను విల్సనుగారువచ్చుచుండిరమున జనరలు మెరింగుగారిలో మాట్లాడుటకు వచ్చుచు క్లెమెంకోగారిని వారి కార్యాలయమున గలసికొని ముచ్చటించిరి. సాయంత్రమున అధికారాదంబరములేమియు లేవు. విల్సనుగారును, అతనిభార్యయు తమయింటియందే భుజించిరి. రేపటిదినము విల్సనుగారు అత్యవసరముగా నున్న

విగ్రాంతిని బుచ్చుకొందురు. ఆనాడు అధికారాదంబర మూడెను. ఆనాటిరాత్రిని ప్రాప్తునందు రాయబారిగానున్న మార్సు గారును అతనిభార్యయు విల్సనుగారి గౌరవాత్మ మొసగు విందునకు విల్సనుదంపతులు వెళ్లిరి. గురువారమునాడు ఇటలీదేశపు రాజును, ఇటలీ రాజకుటుంబమువారును, ఇటలీ ప్రధానమంత్రి ఆగ్లాండ్కో గారును పారిసునగరమునకు వచ్చెదరు. విల్సనుగారును వారి సతీయు క్రిస్టయనుదినమునాడు యుద్ధరంగముననున్న సేనలను చూచెదరని నేను ప్రకటించబడినది. డిసెంబరు 24-న రేవీరి విల్సనుదంపతులును పరివారమును పారిసునగరమునుండి యుద్ధరంగమునకు బయలుదేరి బహుశః జనరలు మెరింగుగారి శివీరమునకు బోయెదరు. యునైటెడ్ కింగ్డమ్నందలి ప్రతిరాష్ట్రపు నైపుకునుగూడ విల్సనుగారి యెదుట నుండుటకు ప్రయత్నములు చేయబడును.

పురపాలక సంఘమువారి సన్మానము.

పారిసు, డిశంబరు 16:—పారిసునగర పాలకసంఘాధ్యక్షులకు ఎడ్రెయ్కో మిగుల్బాద్ గారు విల్సనుగారికి స్వాగత ప్రత్యు మొసగి సకాలమున సహాయమును బంపి విజయమును సమకూర్చిన మహాదేశాధిపతిగారు తమ భావము ననుసరించియే రాజ్యాంగతంత్రమును నడపు మహాప్రముఖుగను విల్సనుగారిని గొనియాడి దేశసంక్షేమమున పరాక్రమమును పట్టుదలతో ఏకభావమున నిలచిన విదేశములనుగూర్చి తేలిక విల్సనుగారు నైపుల పట్టుదలను చూపిరియు అపట్టుదలయే ముందుగా యుద్ధఫలితమును దెలుపుచుండెనుచెప్పిరి. ఆకస్మికము ఆమెరికనుల సహాయ వాదము నివబడుటయు విషయకాలమున ఏకాశముతో యుద్ధరంగమున ప్రవేశించిన వారికి స్వాగతముమొసగుటయు మూలన బలము గలిగించిపట్టుకొన్నును. సముద్రములను దాటికచ్చిన యునైటెడ్ కింగ్డమ్ అభ్యవహారికి పారిసునగరమునుగూర్చియు స్వాగతము మొసగుచున్నది. పరాసుస్వాతంత్ర్యమునకు ప్రధానస్థానమందగు మోమెటిల్లా, ఈ మహా ప్రాప్తుకి స్వాగత మొసగిన దివముల పుష్కరిముగా గ్రహించుచు కష్టములను బాహుబల విల్సను జప తేరిఫముగ పరిచేసినది పరాసురా కత్యాహము గలిగించెను. నిన్నటిది నను క్రొత్తవిషయముల క్రొత్తముగ నేటిదినము మహాపానని సత్కరించుచుండి పారిసునగరపు అధికారులు మొసగుచున్నాచు బత్తిబాద్ గారు చెప్పిరి సేన్ పిఫెర్లు ఆరు మాట్లాడుగాట్టుచెప్పిరి:— అతి విషయమును కాలమున ఆమెరికా విద్యుత్తు శిల్పము చేసికొనుకో నాగరిక లోకపు మూల పురుషులగానైత మహానుభావుని భావము లేరిఫముగాతుమనో తెలిసికొనుటకే ప్రాప్తుదేశము నిరీక్షించుచుండెను కష్టము లనుభవించినవారి కనుమలముగా ఆ మహానుభావునిభావము నేర్పడి బాధులను సహాయముచేయుటకు యోచించుచుండెను. నేర్పుతోడను, సన్ననితోడను, అతిమనవగకు ఆమెరికను యుద్ధభైదీల కష్టములను లొలగించి యుద్ధమునకుభరించిన ప్రాప్తు బెల్లియములనుండి జేమపికావ యు సామనోని సర్వవ మహాదానములను విరంతకష్టము, ఎన్నికత్యాహము కృతజ్ఞతతోనున్నను ఆమెరికనుల ఋణమును దీర్చకాలము వారు స్వాధీనులను సురక్షించుటకు బద్ధకంబుడై యుండుటయే అతికి మహాగౌరవము నొసగుచున్నది. జర్మనీదేశపు అస్థానినిరంతకేత్యము లోకజనుల స్వత్యములకు కావించిన మహాహోమాలు కాంతియంతయుగా నుండి దేశమును కత్తిమాములను పురికొల్పెను. జర్మనుదౌర్జన్యము మితిమీరినవెనుకను విల్సనుగారు రణవాదముగావించి తమ క్రోధోద్రేకపూరితమగు నుపన్యాసపు మహిమను స్వాధీనుస్వాతంత్ర్యముల విజయమునకు 1000 లక్షల మంది జేమాముల శిర్పింగులనుకట్టు చేసెను. ఏదేశసేనల మహావిజయములకు వోప్పడకో అదేశాధ్యక్షునికి మాట్లాడుగాను స్వయముగా నమస్కరించిరి.

మెరిడెంటు విల్సనుగారికి గౌరవము

పారిసు, డిశంబరు 16:—విల్సనుగారు రిక్తు ఉదయమునకు మధ్యాహ్నమునకు చార్జిగ మొసగుచుటకు దేశలోమున కేగిరి. నేను నగరస్వాతంత్ర్యము నుంచుకొనుటకు పురయందిరమునకు వెళ్లిరి. ఆచట వారికి స్వాగత మొసగుటకు పారిసు నగరవాసులకు మరల నవకాళము కలుగగలదు.

ఇటలీ రాజుగారు పారిసుకువచ్చుట

పారిసు, డిశంబరు 16:—ఇటలీరాజుగారును ఇటలీ రామారును పిద్మాంటు పిక్కుగారును గురువారమునాడు పారిసు నగరమునకు వచ్చెదరు.

విల్పనందంపుర ఆనందము

పరమహంసాశ్రమమున మహాపూర్వక స్వాగతమునకు విల్పనందంపుర కారంద భరితులైరి. ఉత్తర భాగ్యుడేశ మన శత్రువులు భయంపము చేసిన ప్రదేశమును చూచుటకు విల్పనందంపుర కలెదరు. ఎక్కువగా నష్టపడిన ప్రదేశములను ముఖ్యముగా పరమహంసాశ్రమమున వ్యాపించి. ఈలోన విల్పనందంపుర ముఖ్యముగా పరమహంసాశ్రమములో సంభాషించుచున్నారు.

జర్మనులబహిష్కరణము.

పారిసు, డిశంబరు 17:— 10 ఏండ్లవరకు జర్మనులను హోల్స్టేన్లో పనివాండ్లుగా నియమించుటకు జర్మనులకు బహు నివారణములు లేవు. పారిసు హోల్స్టేన్లను సమూహము వారు తీర్మానించిరి.

పరాసుశ్రీల హక్కులు.

పారిసు, డిశంబరు 17:— మరల నియోజకవర్గ జరుగు లోపల పరాసుశ్రీల హక్కులు పరిగణించబడవలె నని 4 వేద్య శ్రీ సభ్యులు కోరెను.

పోర్చుగలు

పోర్చుగలు అధ్యక్షుడు.

లిస్బను, డిశంబరు 17:— ఆస్టిలియ కాంటో కాస్టో (కాకాదళమంత్రి) గారు కాకాస్టోలియక కన్యతాదు గ నియోజకవర్గము.

ఆస్టిలియా

శత్రువుల దురాగతములు

మెల్బోర్న్, డిశంబరు 18:— ఆస్టిలియా ప్రభుత్వ మునాద బ్రిటిషు దొంగతనమువారితో కలసి పనిచేసెదరు. జర్మనీలో ఖైదీలుగానుండి మరలరప్పించి ఆస్టిలియావారి ఛాయా పటములను కమిషనరుగారు సిద్ధపరచవలెను. వానిని చూచిన జర్మనుల దురాగతములు ప్రజలకు స్పష్టము కాగవలసి ప్రతి నిధిసభలో చాటుగాను నడిచిరి.

ఆస్టిలియా

వియన్నాలో రాజకీయము

కోపెన్ హేగను, డిశంబరు 17:— వియన్నాలో రాజకీయమునకు సభ చేసిరి. కారణ చక్రవర్తి సోదరు డెగు ఆస్టిలియా మాన్యును రాజుగా నేర్పరుచుటకు పలువురు సేనా నులు నూచించిరి. సోవియటువా రిందులకు ప్రతినిధులను వాలోచించు చున్నారు.

జనరలు మెకెస్సెను

బుడాపెస్టు, డిశంబరు 17:— బ్రాస్విల్లానియాలో మెకెస్సెను సేనలో 2000 మందిని 180 మంది యుద్ధోగులను రుమేనియా సేన నిరాయుధులను చేసి నిర్బంధించెను. ఇది అక్కర మను బుడాపెస్టువారికి మెకెస్సెను తెలిపెను.

హంగరీ

జనరలు మెకెస్సెనును పట్టుకొనుట

బుడాపెస్టు, డిశంబరు 17:— ఆస్టిలియా దొంగతనమువారు జనరలు మెకెస్సెనును నిర్బంధించిరి తెలియుచున్నది. ఆతడికి కల బెర్లినుకు వెళ్ళి మరల హంగరీకి వచ్చెనని తోచుచున్నదిని ఆ జెటుకుత్రాక వ్రాసినది.

హాలండు

లింబర్గు హాలండు.

ఆమెస్టరుడం, డిశంబరు 18:— లింబర్గు వారు హాలండు తోనే కలిసియుండగోరుచున్నారని లింబర్గు రాష్ట్రీయసభ్యు మునాద తీర్మానించిరి.

చీనా

ఉత్తర దక్షిణ చీనావారికి సమ్మతికలుగుట.

కాంటు, డిశంబరు 18:— స్వాతంత్ర్యములకు భంగముకలుగకుండ ఉత్తరదక్షిణ చీనాదేశములకు రాజీని వెంటనే బదులజేసుకోవలెనని కాంటు దొంగతనమువారు మిత్ర నిండతివారికి వ్రాసిరి.

ఇండో చీనాగవర్షులజనరలును

హాత్మచేయుచున్నము

పారిసు, డిశంబరు 17:— ఇండో చీనా గవర్నరు జనరలు సిర్రాంటును హాత్మచేయు తలంపుతో వెళ్ళు నుద్దేశిగా

నుండిన యాత్ర దొంగడు పిస్తోలులు కాల్చెను. సిర్రాంటుకు గాయములు తగిలినవి. చంపిడిచేసి వార్త వచ్చినది.

స్విజర్లండు

డ్రెస్డెనులో కలతలు.

బెర్ను, డిశంబరు 17:— 14 వ తేదీని డ్రెస్డెనులో కలతలు కలిగినవి. కలతరకారులు సైనికసామగ్రిలను దోచు కొనిరి. కాని దొంగతనమువారి సేన వారలకు తగిలెను. చాల మంది చనిపోయిరి. కొందరికి గాయములు తగిలినవి.

డెన్మార్కు

డెన్మార్కులో సమ్మెకట్టు

కోపెన్ హేగను, డిశంబరు 17:— రాను బొర్గును లలో సమ్మెకట్టు వ్యాపించుచున్నది. 16 వేల మంది పని లేకుండనున్నారు. బొర్గునూడలేదు. డ్రెస్డెనులో ఆదివారము నాడు కలతలు కలిగినవి. అందులో 5 వేల మారులైరి. 40 మందికి గాయములు తగిలినవి.

జర్మనీ

రైనుయొద్ద పరాసు సేన.

పారిసు, డిశంబరు 18:— పారంపర్యముగా భర్తబుద్ధి తో పరాసు సేనలు జర్మనీదేశమునం దాక్రమించిన భాగములం దెట్టి నష్టమును కలిగింపలే దని స్థానికాధ్యక్షులతో మొయి రజునందు జనరలు ఎయోలు నుడివెను.

ఆక్రమణము.

రైను తూర్పుతీరమున 6 మైళ్లవరకు ప్రదేశము నాక్రమించు నధికారమును నిలుపుకొంటిమని మార్షలు ఛాపగారు జన్మలను తెలిపిరి. దీనివలన మిత్రమండలి సేనలు ఎన్నేవకు కొద్దిమైళ్లదూరమున కేసీవీకలుగును. డిశంబరు 15 వ తేదీని పరాసువారు వెన్నేడెను కేగిరి.

బ్రిటిషు సేన

4 వం తెనలమీదుగా బ్రిటిషువారు రైనును వాటిరి. ఉదయము 9 గంటలు మొదలు మధ్యాహ్నమువరకు వారు దాటుచుండిరి. బానువద్దగూడ సేకకాలమున దాటిరి. ఆస్టిలియగూడ గవర్నరానును చేరిరి.

ఫిక్లాండు పునర్నిర్మాణము.

లండన్, డిశంబరు 18:— కరు కొత్తి అధికారమును వహించుటకు మానరహీను సేనాని న్యూకాస్టిలునుండి 14-వ తేదీని హెల్సింగ్సుఫోర్సునకు పయనమైరి. వీరితో రూటరు మాట్లాడెను. మానరహీను సేనానిగారిట్లు తమ యభిప్రాయములను తెలియజేసిరి. అన్ని ప్రభుత్వములవారు ఫిక్లాండు స్వాతంత్ర్యమును అంగీకరింపవలయును. ఇందులకు మిత్రమండలి తమవరకు కంగీకరించుటకు కృషి సత్వరము అన్ని పక్షములవారి సహాయమునై కొని ఒక ప్రభుత్వమును నిర్వహింపవలయును. ఇట్టి ప్రభుత్వమును నెలకొల్పుటకు అందరి సహకారమును బడయువలయును. లండను, ప్యారిసునగరములలో నాకు సన్మానముజరిగినది. ప్రధాన రాజనీతిమంథరులతో మాట్లాడినాడు. స్కాండినేవియా వారితో గూడ సఖ్యత అనసరము. అసలు రషియాతో మైత్రికల్లి యుండవలయును. ఈ గందరగోళమునుండి రషియా బయల్పడవలెను. ఈ లావుక ఫిన్లండువారు రషియానుండి పలాయనమైన వారిని తమ కరిమాదులలోనికి రానిచ్చెదరు. ఫిక్లాండు కేపుడు ఆహారము విశేషముగా కావలసి యున్నది. క్రమముగా ఆహార పదార్థములను మిత్రమండలి ప్రతినెల సరఫరా చేయుటకు ఏర్పాటులను గావించిరి. ఈసరికి జర్మను సేనలన్నియు ఫిక్లాండునుండి పోయియుండు నని ఫిన్లండు జర్మనీకి జరిగిన వర్తకపు టాడంబడిక కొద్దికోసాలక్రితమే రద్దుచేయుచుండెను.

తాత్కాలిక యుద్ధవిరామపు వరతు

లండను, డిశంబరు 18:— విదేశములయం దున్న చరాస్త్రిని, సెక్యూరిటీలను, మెటల్ స్పెషీలిటీలను మిత్రమండలి సమ్మతి లేనిదే స్వతంత్రముగా జర్మనులు పరిష్కరింపగూడదు. ఈ వరతులకు త్వరలో నెరవేర్చుటకు జర్మనులు ప్రయత్నింపవలయును. దీనివలన ఆక్రమితప్రదేశములయందు నష్టపోయిన హాక్కుప్రభులును, మరల పొందుటకు అసకాశము గల్గును. కోల్పోయిన ఆస్తిని మరల పొందుటకు సౌకర్యము తేర్చుకును. దీనికి కలయు సౌకర్యములన్నియు కల్గును.

హెరుఎబర్టు ప్రసంగము.

ఆమెస్టరుడం, డిశంబరు 17:— జర్మనీదేశపు ఆర్థికరాజకీయ స్థితి చాలనివచుతరముగా నున్నది. మిత్రమండలి వర

తులు దుర్భరములుగా నున్నవి. జాతీయసంఘమును రక్షించుటకు జాతీయసేన కొత్తగా ఏర్పరుపబడునని బెర్లినులో హెరుఎబర్టు నుడివెను.

జర్మనుసోవియటు ప్రతినిధుల మహాసభ.

ఆమెస్టరుడం, డిశంబరు 17:— ప్రమ్యరాజ్యాంగసభా మందిరమున సోవియటు కాంగ్రెసు ప్రారంభమైనది. హెర్టుబర్టు మున్నగు ప్రభుత్వ సభ్యులందరును సభ యందుండిరి. ఏకీభావ మత్యవసరము. జాతీయసంఘ మేర్పడువరకును ప్రభుత్వము సోవియటుల ఆజ్ఞానుసారము జరుపబడునని ఎబర్టు నుడివెను. హెరులిక్సెట్టు హెరుకోసా లక్ష్మెబర్టులను త్రోసి వేయవలెనని అధిక సంఖ్యాకులు కోరినందున నట్లు కాంగ్రెసు వారు తీర్మానించిరి. వెలుపల లిక్సెట్టును అతనిపక్షమువారును అట్టహాసముచేసి జాతీయసభకు హెరుకోసా నువరని బెర్లిను నుండి తింటివార్తవచ్చినది.

టర్కీ

కనిస్టాంటినోపొలులో ఘోర దుస్థితి.

కనిస్టాంటినోపొలు, డిశంబరు 18:— ఘరలు చాల హెచ్చుగానుండుటచే ప్రజలనుస్థితి ఘోరముగా నున్నది. భయము వ్యాపారమును పూర్తిగా నంతరించెను. ప్రజలు నోట్లకుపుచ్చుకొనుటలేను. కొంతమంది గుత్తనారులయొద్ద సామగ్రిలన్నియుగా నిలువయున్నవి. దొంగతనముచూ రాసామగ్రిలను కళవనము కొనవలెను. లేనిచో కొత్తసామగ్రిలను వెంటనే తెప్పింపవలెను. వేరుదారలేను. ఆస్టిలియా జర్మనీ బల్గేరియా దేశములవారందరూ టర్కీనుండిపోయిరి. ఇట్టి కల్లోలస్థితియందు దేశీయుల సహాయముగా దేశము క్రమరద్ధమును నెలకొల్పుగలరాయని సంకేతము కలుగుచున్నది.

సయ్యుదు పాపాలొంగుట

లండను, డిశంబరు 18:— ఏడెవరిసరమున తురుష్కు సేనానిగానున్న సయ్యుదు పాపాలసర్దుమున లొంగెను.

రష్యా

రష్యాబోల్షివికు వ్యతిరేక వర్తము

పారిసు, డిశంబరు 17:— ఈసర్దుమునకు ములికపు పురస్కరణలై జెస్సీకి వచ్చినది కనిస్టాంటిన్ సోపొలుండి వార్త వచ్చెను.

రష్యాలో కలతలు.

స్తావమాను- డిశంబరు 17:— వెట్రాగనుస్థితి దినదినమునకు దుర్భర మగుచున్నది. మిత్రమండలియొత్తడివలన బోల్షివికులు వెట్రాగమున వదలుటకును ఎరనేను 10 లక్షల నుండి 80 లక్షలకు వృద్ధిచేయుటకును ఆగోచించుచున్నారని వెట్రాగమునుండి వచ్చిన డెన్మార్కు రామబానులు తెలిపిరి.

ఆర్మీనియా

ఆర్మీనియను సంఘమువారి విజ్ఞాపన.

లండను, డిశంబరు 18:— ఆర్మీనియను మిలిటరీ సంఘమునకు చెంది ఇప్పుడు మిత్రమండలి దేశములకు పర్యటన మరుగుచున్న జనరలు టార్కం హెన్ గారు ఈ క్రిందివిజ్ఞాపనమును ఆర్మీనియనులకొరకు ప్రకటించిరి. ఇది తెల్ల సముద్ర స్థానమునుండి నవంబరు 12 వ తేదీని పంపబడినది. దారిలో ఆలస్యము జేయబడినందున ఆలస్యముగా ప్రకటించబడినది:— 1917 వ సం॥ ము డిశంబరునందు కాకసముండున్న రష్యకు సేనలు ఆర్మీనియను పరంగమునవలసి నెట్టెను. జనవరి 31 వ తేదీని మనయొద్ద చాలకొద్దిపాటి సేనలండినను, రష్యాయందు ప్రతిరాష్ట్రమునందునుకొద్దికొద్దిగ రునసైనికులండిదేశమునఆరాజకముగనుండినందున మనసైనికుల నుపయోగించుటకు వీలుగా కుండినను, ఆర్మీనియను దేశమున చాలభాగము మనస్వాధీనముననే యుండినందున ఎర్జిరమునందు ఆర్మీనియను సేనయెదుట ఆర్మీనియను ప్రజలయెదుటకు, రాష్ట్రీయ ప్రతినిధుల యెదుటను ఆర్మీనియాదేశ స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించితిమి. మన స్వాతంత్ర్యము ప్రకటించిన ఆర్మీనియను పెద్ద ఆర్మీనియా, చిన్న ఆర్మీనియా, సిలిషి యను ఆర్మీనియాలు కలసియున్నవి. ఈ దేశములను ఆంగ్లేదేశపు, యునైటెడ్ స్టేట్సు, ఫ్రాన్సు, ఇటలీలను 4 మిత్రమండలిబలముల సంతకమున నుంచుచున్నాము. రష్యకులచే విడనాడబడి, జాడ్జియనులచే శత్రువుల కప్పగింప

ఇది అన్ని వైపులను తుల్యము, జలము మున్నగు 20 జాతుల శక్తులతో ముట్టడింపబడి, వారునులను నాశనము చేయ నూహించియుండగా కొద్దిమంది మంచివైఖరులతో మనము మనదేశ స్వాతంత్ర్యముకొరకు పోరితిమి. మనము మనపట్ని ముక్తిమండలికి చాలదూరముననుండి అల్ప సహాయ మైనను మనకు కలగజాలకుండునట్లుంటిమి. జలము దౌర్జన్యమునకు బాల్పడిన అన్ని జాతుల ఆశయములను మన యాశయములతో వొక్కచేయై యుండ మనము కట్టకడపటి విజయముననే విశ్వాసము గలిగియుంటిమి. జలములు దానిని తప్పించుకొన జాలక పోయిరి. ఈవిశ్వాసము ఆర్మీనియనుల ఊడతీకిన వగులలేదు. మనలోను కొందఱు ద్రోహులుండిరి. టిప్పి ను నందున్న కొందఱు సాహదులు రవ్యము పర్యవర్తన నూత్రములను గైకొని తమ రాజకీయక్షల బలములతో ఆంధ్రులై దేశాధిపత్యమును వహింపగోరి అసహ్యులగు దౌర్జన్యమునకు జంకక కాకొస్తానీనోపిలులో తమ హంతకుల కాళ్ళపై బడుటకు త్వరపడి కెముజరు రక్షణముకొందరు అతని స్నేహితుడగు తుల్యము నులూను రక్షణముకొందరు ఒకగుడ్డపేలిక యంతయున్న కాకసను ఆర్మీనియను దేశప్రభుత్వమును స్వాధీనముచేసికొనజూచిరి. ముక్తిమండలి సేనలు తమ ప్రతాపమును స్వార్థత్యాగమున దిగుణముచేసి లోకశత్రువులను అణచివేయ సమకట్టుచున్నప్పుడు ఇది జరిగెను. ఈ ద్రోహులను మనము పట్టుకొనియుంచితమి. ఈద్రోహమునకును ఆర్మీనియను గౌరవ నాశనమునకును వారి యొడక పిడి దిన్న కొనుటకు వారిని ఉరితీసెదము. ఆర్మీనియనులు విశేషకష్టములతో అకాంతిలోనుండిన గుప్తాను దాటుటకు 10 మాసములు తీసికొనిరి. ఒక గొప్పకార్యమును సలుపవలెనని కోరిటకు మిక్కిలు ప్రార్థించుచున్నాను. కాస్తరాగకొనందలి అనాథలు ఎర్జిరమునందున్న సేన కొనగిన పతాకమును మీయొద్దకు దెచ్చుచున్నాను. మన కష్టముల చిహ్నముగను మన విశ్వాసస్వాతంత్ర్యములకును చిహ్నముగ నున్న ఈపతాకముకొండ 1 లక్షమంది గల ఆర్మీనియను సేన జేర్చవలెను. మధ్యపరాసముద్రముననుండి నల్లసముద్రమువఱకు గల దేశమును ముక్తిమండలిసహాయముతో మనము స్వాధీన పఱచుకొనవలెను. మనజంతులు విశేషముగా కష్టపడిన దేశములను జయించవలెను. ఆర్మీనియనులారా! సర్వశక్తితో దీనికి ప్రయత్నింపవలెనని మిమ్ముకుమన్నాను. కష్టపడిన ఆర్మీనియను మీరు మీ స్వార్థత్యాగములతోనూతన జీవమును గలిగింపవలెను. ముక్తిమండలి విజయములను మనకార్యములకుంత సులభమైనది. మీ లైకమశ్యముతో ఏకముగ నేర్పడవలెనని మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాను. మీరు మీకక్షలను తీక్షణము పదజూపవలెను. కష్టము కడపట పరిష్కారము జరుగు సమయమున ఇప్పుడు ఆర్మీనియాదేశము తనగాయమునకు చికిత్సనొందును. అలసటనుండుటగాని, దుర్బలమై పడియుండుటగాని సహింపబడగూడదు. ఆర్మీనియా మరణింపగోరుట లేదు. ఆర్మీనియా గొప్పదై, బలవంతమై గౌరవార్హమై యుండగోరుచున్నది. నాగరిక జాతులందు స్థానముకొంది, ఆర్మీనియను స్వాతంత్ర్యమును జయప్రదముగ సాధించుకొనుటకు ఆర్మీనియా కోరుచున్నది. ఈ ఆర్మీనియను స్వాతంత్ర్యము ద్రోహులను, పిరికిపందలను, ఎందరున్నను నాశనమైన ఎర్జిరమునందు 10 మాసములకొండట ప్రతిష్ఠింపబడెను. మనలో ప్రతిజాతును కట్టకడపటివఱకు తన విధిని నిర్వర్తింపవలెనని ఆర్మీనియా కోరుచున్నది. చాలకాలము ఆర్మీనియనుల హత్యల ననుభవించుచుంటిమి. ఆర్మీనియా పునర్జన్మమును లోకమంతయు నిరీక్షించుచున్న కాలము వచ్చినది. అందుకే మనదేశము చాలదూరమునుండి తనబిడ్డలను ప్రార్థించుచున్నది. లోకమున ఆర్మీనియను లేమూలమున్న ఆర్మీనియను మాతనాదమును వివసలెనని ప్రార్థించుచున్నాను. మనకష్టముల మూలమున, ఆమె నాదము పవిత్రతమ మగుచున్నది. ఆమెనామ్మ మనకు ఉత్తరవగును.

రెండవ విమానము

లండను, డిశంబరు 14:—ఇప్పనియనుండి డిల్లీకి బయలుదేరిన విమానము పొగమంచునలన పరాసు తీరమున సొక చిన్న పట్టణమువద్ద దిగవలసి వచ్చినది. నేడు రాత్రి అది మార్చే ల్నుయొద్ద మిరమనుకు చేరగలదు. మేజరు ఆర్చిబాలిస్టెర్డు మెక్కారనుగారు ప్రధాన వైమానికుడుగా నుండెను. జనరలు మెక్క్లీన్ గారుగూడ నావిమానముననుండెను. 7 మహిళలు చేయబడును. ఒట్టోబ్రో, కయిరో, బాగ్దాదు, బందరాబను, కరాచి, ల మిదుగా 5800 మైళ్లు నడిచి విమానము డిల్లీకి చేరును.

బర్మా రాజ్యాంగసంస్కరణములు.

సర్ రెజినాల్డు క్రాడక్ గారి విధానము.
బర్మా రాజ్యాంగ సంస్కరణములను గూర్చి క్రాడక్ గారి విధానము బర్మా ఎక్స్ ప్రెస్ 17-వ తేదీని ఇట్లు ప్రకటింపబడినది:—మును ఆరుబాధములు చేర్చి క్రాడక్ గారి విధానము 24 పుటలకు నింపినది. విస్తృతముగను, విరళముగను, మార్పిడితోను తయారుచేయబడినట్లు గానించుచున్నది. మూలము మెల్లమున్న విధానమును అనుసరించలేదు. అందలి ప్రధానవిషయములు బర్మాకు ఉపయోగించవు. ప్రపథమున ఇట్లు వ్రాయబడినది. బర్మయు ప్రస్తుత పరిపాలనకు అగోచరిగా తమ దేశావశ్యకతను బట్టి యే దేశ పరిస్థితులను బట్టియు తమ రాష్ట్రీయ పరిపాలనను సమర్థముగ నుండుటయు బర్మయు కృషి సరిపిరి. పరిపాలనము సౌఖ్యవాయకముగ నుండుటయు ప్రభుత్వము వారికి తోడ్పడిరి. ప్రభుత్వపరాసులు లై ప్రవర్తించిరి. బర్మయులు బ్రిటిషు ఉద్యోగులను నమ్మిరి. వారియ్యము నయసరించి ప్రవర్తించిరి. రాజకీయాద్యోగమున అంతయు పాల్గొనలేదు. పాలకులకును పాలితులకును విశ్వాసము చెడలేదు. ఉభయులును మైత్రిగా మెలిగిరి. కావ భాగ్యతా యుక్త ప్రభుత్వమున వీరికి అధికారములయ్యుట ఒక గొప్పకాదు. వీరి సంపూర్ణస్వపరిపాలనకును బడయు కష్టము వీరికి అడ్డానిని ప్రసాదించుట వ్యాధియు. బర్మాలో పరిస్థితులు ప్రజలకును ప్రభుత్వము వారికిని అనుకూలము గ నున్నవని, జాతిభేదములేదు. వౌద్ధత సహాయులగు. స్త్రీలకు నాగరికముగలదు. వీరి విద్యాపంపకము బర్మాచారిత్రమున ఇత్యుని ప్రస్తుతముగా గానించుచున్నది. దేశస్థితి చక్కగనున్నది. మనము చక్కగ గ్రహించి వీరివర్మిటికి మరయును సుండుకొన వలయును. పల్లె గ్రామములకు నియోజకలకు పట్టిక నిర్దేశముగ లేదని తెలియుచున్నది. 1917 నుండి ఆగస్టు 20 తేదీని ప్రకటింపబడిన ఇండియా కార్యదర్శిగా ప్రకటనమునందు గల సాధారణనిర్దేశమును క్రాడక్ గారు అవలంబించిరి. ఈ తత్వము బర్మా పరిస్థితులకు పరిమితములు అవలంబించబడుచున్నది. పల్లెలూరులయందు స్థానికపరిపాలనము ప్రతే బెట్టు బడుచున్నది. క్విరాసంఘములు ఏర్పడవలయునని దీనికి గ్రామస్థులచే ఎత్తుకొనబడిన ఆసామి అవ్యయముగ నుండవలయును. డిప్యూటీ కమిషనరునకు మాత్రముగ అధికారికారము లీ సుంఘములకు ప్రసాదించబడును. స్థానికవ్యవహారములకు చక్కబెట్టుటకు గూడ సంపూర్ణ భాగ్యత యొసంగబడును. ప్రజానియమిత ప్రతిస్థులకు లోకము బోధ పరిపాలనము ఒప్పించబడును. అనుభవము గరునట్టియు, పలుకుబడి గల్గినట్టివారగు కొలదిగ నుండుటచేసి ప్రస్తుతము నుండల కాఖలయందలి పరోక్షపు టెన్నికలు ప్రభుత్వ హస్తగతముగ నుండుట తప్పదు. స్థానిక సమస్యలను తదితర ప్రాముఖ్యవిషయములను చర్చించుటకు సౌకర్యము లేదు. గ్రామములు నలుమూలల చెదరి యున్నవి. రాకపోకలకు సదుపాయములు లేవు. ఈకారణములం జేసి రాష్ట్రీయకాసనసభకు సభ్యుల నెన్నుకొనుటకు ఆలస్యమగుచున్నది. దేవాలయపు ధర్మకర్తలకు, పురపాలక సంఘ సభ్యులకు, సహకార సంఘ సభ్యులకు ప్రత్యేకముగ నెన్నుకొనుచున్నాను. కడపటి వ్యవహారము ప్రత్యేకతము. తక్కిన రెండువిషయములు పూర్తిగ నెట్లంటియు. కాబట్టి ఇప్పుడు కాసనసభకు మండల సభల ఎన్నిక అవలంబించబడినది ఇందులో 75 గురు సభ్యులుండురు. 31 మంది మండలసభలచే ఎత్తుకొనబడును 16 గురు పట్టణసభలచే ఎత్తుకొనబడును. రంగూను వర్తక సంఘమునాగోరిని నియమించెదరు. బర్మాసిండికేటునా గోరిని నిర్వహించెదరు. రాష్ట్రీయమున్న ప్రత్యేకపు యూరపియను సంఘమునాకు ఒకరిని నియమించెదరు. ఇదేరీతిగ రాష్ట్రీయమున్న అంగ్లా ఇండియను ప్రత్యేకపు టెన్నికసంఘమునాగోరిని నియమించెదరు. 16 పట్టణ ప్రతిస్థులలోను ఒకరు రంగూనుపౌరులచే నియమించబడవలెను. ఇద్దరు బర్మను నియమితులై యుండవలయును. ఒకరు హైందవనియమితుకుగ నుండవలయును ఒకరు మహమ్మదీయులచే ఎత్తుకొనబడవలయును. వీనావారిచే ఇంకొకరు ఎత్తుకొన బడవలయును రాష్ట్రీయమందంతటను ప్రత్యేక సంఘ ప్రాతినిధ్యము అంగీకరించబడినది. 22 సభ్యులు ప్రభుత్వ నియమితులు ఇందులో 5 గురు అనధికారులుగ నుండురు ప్రజానియమిత సభ్యులు తృప్తికరముగ (సంపూర్ణముగ) ఇతర జాతుల తరపున పనిచేయవచ్చు ఈఅయిదుగురు వారికై కృషి సత్పదకు. యిద్దరు సభ్యులు ప్రత్యేకజ్ఞానము గలవారుగ నుండురు 15 గురు

అధికారసభ్యులుండురు. ఈసభకు రెట్టి నెంటు గవర్నరుగా రధ్యులు. భావికాలమున ప్రభుత్వోద్యోగులకును ప్రజలకును పరస్పరవిశ్వాసము, సమృద్ధియు చెడుననుభయము లేనందున బర్మాదేశమునకు గ్రామముకంటి అననసర మిరి కాసన నిర్మాణసభ్యులు గవర్నరు అననమని 2-3 మంది ప్రతే పెట్టిన చట్టములను కాసనములను అంగీకరించుచో అత్యుచితము లోనికి రాజాలవు. అట్టి అసమృద్ధిలేనిచో కాసనసభయును దాల్చగలవు. వాటిప్రకారము ప్రజలు ప్రవర్తించవలయును ఎపువోకాని అట్టి చట్టములను గవర్నరుచే ప్రతే పెట్టబడవని అనుకొనుచున్నాను. తోడినేమో నధికారము, కాసనసభకు ఎత్తివేయు నధికారము తదితర అధికారమును రాజ్యాంగ సంస్కరణనివేదికమున జెప్పబడినది. సక్రమ పరిపాలనము గల దేశము లన్నిటియందును పరిపాలనా సౌకర్యము నిమిత్తమునే మునుకొరకును అత్యుచిత వాడబడుచున్నది. అదే ఉద్దేశ్యము తో రాజ్యాంగ సంస్కరణ నివేదికమున జొరబడినది. దీని నవలంబించి బర్మా విధానమున గూడు ప్రతే పెట్టబడినది. కాబట్టి ఇప్పుడి బర్మా ప్రజలకు మౌనకార్య ముండలము నాకు ఆ సమర్థుల గి ఇవి ప్రతే పెట్టి బడినవని తెలంచరాదు. కాసన సభలో అంగీకృతమైన శిర్కా నములు సామాన్యముగ శిఫార్సు పొందుదురు. ఒక అర్హక క్రమము మాత్రము ఈ సభనా శిర్కాకములకు అంగీకరించి తీరవలయును. 1 మంది అంగీకరించినగాని అర్హకవర్గ విషయమునగూడ వీరిశిర్కాకములు బాధించజాలవు. బర్మాకు స్థానిక సంఘము అననసరమిరి. అధికపరిసంఘములకును, రాష్ట్రీయకార్యనిర్వాహకసభ చట్టములకు పరిష్కరించు మాయాను ప్రత్యేక సంఘములకు మాత్రము స్థాయి సంఘమునర మనిరి. కార్యనిర్వాహక సభ పద్ధతియు జల్యులతో జూడుకొనిన ఆలోచనసభయు నిరంకుశాధికార ప్రభుత్వము తొలగించి ప్రజాపరిపాలనమును ప్రతే పెట్టుటకు తగినసాధనము కాజాలవని ఈరెండువిధానములు నిరూపించబడినవి. క్రొత్తపండితులకు తిరిగివే జేయవలయును. తమకంటె తామే కార్యభారమును నిర్వహించుటయు వీరికి అంతయుగ క్రమక్రమముగ భాగ్యతను కలగజేయవలయును. ఎల్లకాలమును ఇవ్యభావముతో నుండవలయును జేయవలయును. కొద్దివిషయములతప్ప తక్కినవాటిని వారతనమునాను బోధుల కిచ్చుటకు నూదించబడినది. బర్మా రాష్ట్రీయములు, ఆదాయ అధికారినిర్వహించుటయు స్థానిక స్వపరిపాలనాసమస్యలు బోధుల కొసంగబడవలయును. ప్రతిబోధు అభ్యుత్థులను అధికారిగ నుండును. ఈయన కాసననిర్మాణ సభాసభ్యులకు నుండవలయును. రెట్టి నెంటు గవర్నరు వీరిని కాసనసభకుండి ఎత్తుకొనెరకు. ఎత్తిదైన ప్రజానియమిత సభ్యులగూడ అభ్యుత్థులకు నియమించబడుట తటస్థమియును. బోధులలో తక్కిన సభ్యులు పెద్దప్రభుత్వోద్యోగులుగ నుండురు. ఆకాఖకు సుబాదించిన విషయములకు వీరి పరిష్కరించుచుండురు. అభ్యుత్థులకు నెల 1 కి నాల్గురేల రూప్యముల వేతన మీయబడును. బోధుకార్యదర్శి వారతనమునానికి గూడ కార్యదర్శిగ నుండును. బోధు అధికార సభ్యులకు ఇప్పుడున్న అధికారము బోధులచేపరిపాలించబడును దీనికితోడు అపుడపుడు నూతనాధికారముగూడ ఈబోధులకు యీయబోధు అధికారసభ్యులకు ఒకకాఖావిషయముఒప్పగించబడును. దానిని పరిష్కరించుటకు ప్రతి అధికారసభ్యులకును ఒకసంఘ మేర్పరుచును. దీనిలో అభ్యుత్థులగూడ జేర్చబడును. బోధు అధికారమునకున్న అన్ని కాఖలవిషయములు పరిష్కార మగునపుడు బోధువారిసభలు పూర్తిగ జరుగును. (సశేషము)

జనరలు సాల్వూను విమానము.

లండను, డిశంబరు 18:—ఈయన సుచారమును గూర్చి అధికారుల పరీక్షలను పత్రికల్పటిలోను పరీక్షింపబడుచున్నది. మైక్లస్పత్రిక కొక విలేఖకును దీర్చుచును లేఖవ్రాసెను. ఇండియాను ముందు విమాన సుచారాకాళము కలదు. ఇండియా మీదుగా ఆస్ట్రేలియాను విమానముల మీదుగా వెళ్ళవారికి బహుమానముల నిచ్చుట సామాన్య విమానసంఘము వారికి చాల ధనము వ్యాసము చేయబడినది. వారే స్వామి చేయుచున్నాను. లండనునుండి కలకత్తాకు 4 గంటలలో టపాకు ముందెరువ సంఘమునాను తెలిపిరి. వారు బ్యూలో మాంటాగూప్రభుత్వ పరిశోధనలపై నాధారపడి అట్లు పరీక్షించిరి. అతడా సమయన ఇండియానుంతి ప్రతినిధిగానున్నాను. ఇండియా ముంపాటేమియా సియా అరేబియా ఈజిప్టుదేశముల సీక్స్ వ్యక్తిత్వమును తుపాసులు అభ్యంతరకరములు కాజాలవని అతడు నడివెను. మాంటాగూ ప్రభుత్వ గా రి పరిశోధనల నిమిత్తము త్వరలో ఇండియాను వెళ్ళెదరు.

భారతజాతీయ మహాసభ : ఢిల్లీ సమావేశము.

సంఘీభావము బలము.

మాళవ్యగారి సందేశము.

“రీడరు” పత్రికాసంపాదకునకు.

అయ్యా,

ఢిల్లీలో సమావేశము గానున్న కాంగ్రెసు సభయందు జెల్లరు నైకమత్యముతో వర్తింపవలెనని నేను గావించిన హెచ్చరికను గూర్చి 11 తేదీన వెలువడిన మీపత్రికలో సంపాదకీయమున దయచేత వ్రాసియుండిరి. కాంగ్రెసు సభకును, మితవాదసభకును అవి గావించిన తీర్మానసారాంశములయందు జెట్టి విభేదమును లేదని నేను తెలిపియుంటిని. దీనికి ప్రత్యుత్తరముగా “ప్రభుత్వమున నీరంజన సభలకును ప్రబలవ్యత్యాసము కలదు. కాంగ్రెసు సభవారు తాముకోరిన సవరణ కనుగుణ్యముగా మాంటాగువిధానము సంస్కరింపబడనియెడల నిది ఆ సభకు ఆమోదవాయకముగ నుండును. మితవాదసభవారు ఏది ఎట్లున్నను తద్విధానము గోల్డ్స్మిథజాలరు మాంటాగు విధానము నెక్కుడు కార్యానుకూలముగ నొనర్చుటకు సూచించబడిన సవరణలను బాధ్యులగు అధికారులసమృత్తిని బడసినయెడల సంపూర్ణమే! కాని, అట్లు గాకున్నచో, మితవాదసభవారు ఈ సంస్కరణ విధానమున బోనాద నొల్లరు. ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు సభకు తమకు వంశకము చేసికొనిన పక్షమునారి అభిప్రాయ మిదియేవా? తమ అభిప్రాయము ఇదియే అని గా? మాళవ్యగారు ప్రజలకు తెలియజేసినయెడల వారు వంద్యులు” అని వ్రాసియుండిరి.

ఇది నా అభిప్రాయము కాదు; కాంగ్రెసు సభాభిప్రాయము కాదు; నాకు నుబోధకమైనంతవరకు మితవాదసభాభిప్రాయముకూడ కాదు. కాంగ్రెసు, మితవాద సభాభిప్రాయములను మీరు సరిగ్ గ్రహింపజేయు తోచుచున్నది. ఈ రెండు సభలను రాజ్యాంగ సంస్కరణ సూచనలయందు కొన్ని సవరణ లభింపవలెనని అనుచుచున్నది. మితవాదసభవారు సంస్కరణములను హృదయపూర్వకముగ వాహ్యమిచ్చిన 2-వ తీర్మానమునకూడ “వీరియందు అవసరమగు సవరణలు” నూ యింపబడునని తెలుపబడినది. మరియు, 5-వ తీర్మానమున భారత ప్రభుత్వమును గూర్చి తమ అభిప్రాయమును తెలుపుచు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ స్థాపనకును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములయందును, భారత ప్రభుత్వమునందును ఏకకాలమున ఏకవిధ మగు సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టుటవలన మరల వాటిని యుండిరి. కావున, కేంద్రప్రభుత్వమున గూడ స్వాతంత్ర్య, ప్రజాస్వామ్య విభజన ముండుటవలన మరుచున్నది. అందుచే అధికారివిభజన సంఘము ఈ విషయమున పరిశోధించి, కలయు సూచనల జేయవలెనని తెలుపబడినది. ఈ తీర్మానపు రెండవ భాగము “ప్రభుత్వముననే కొంత అధికారమును సామ్రాజ్యకావనసభావార్యుల మొనర్చవలయును”ని నుడువుచున్నది. ఇక 4-వ తీర్మానపు అంత్యభాగమున నీ సంస్కరణములను అమలుచేయునందు యందుములమున జేయవలెనని చూపుచున్నది. ఈ సవరణలను జేయక పోయినచో, యీ విధానము సంగీకరించెదమని మీరును, సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారును తెలిపిన అభిప్రాయము నీ తీర్మానములు బలపరచుటలేదు. కావున, కాంగ్రెసు, మితవాదసభలకు ప్రధాన భేదమున్నదని మీరు వ్రాసినవాక్యము సత్యమగునని వేరొ చెప్ప నవసరము లేదు.

మరియు, కాంగ్రెసు, మితవాదసభ లామోదించిన సవరణల విషయమునకూడ మీరు వ్యత్యాసమున్నదని పలుకుచు, “మొదటిసభవారి సవరణలు “విస్తారము”గ నున్నవనియు, రెండవసభవారి సవరణలు “ఈ విధానము నెక్కుడు కార్యయోగ్యమగునీతి మితముగ జేయబడినవి”నియు తెలిపియుండిరి. మీవాక్యములవలన ఈ రెండుసభల తీర్మానములకును ప్రబల వ్యత్యాసమున్నట్లు స్ఫురించుచున్నది. వీనిలో విభేద

ము గలదు. కాని ప్రధానవిషయములకు సంబంధించిన అనేక విషయములలో నీ రెండుసభలను చాలవరకు ఏకాభిప్రాయములనే వ్యక్తీకరించె నను మాటను మనము మరపుజెందరాదు. నే నీలేఖతో బొందుపరచిన యీ రెండుసభల తీర్మానముల నిది ప్రస్తుతము కాగలదు. ఇవి సత్యమని నవంబరు, 17 తేదీ “సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా” పత్రికలో శ్రీనివాసకాశ్రి వ్రాసిన యీ క్రిందివాక్యము వలన బలపడగలదు:—

“ఈ విభేదముల మూలముల ప్రధానమవస్థలకు సంబంధించిన అనేకవిషయములలో కాంగ్రెసు, మితవాదసభలకుగల యేకభావములను మనము మర్చిపెట్టరాదు. రెండు పక్షములను భారతప్రభుత్వ ముదారవంతము కావలెనని కోరుచున్నవి; ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము నపేక్షించుచున్నవి; భారత ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక వర్గమున సగముయందీ భారతీయులందవలెనని వాంఛించుచున్నవి; ప్రజాప్రతినిధిసభలు తమ తమ అధ్యక్షుల నెన్నుకొని స్వాతంత్ర్యము గలిగియుండవలెనని అభ్యంతరున్నవి; రాజ్యప్రతి నిర్వహణకు నొసంగువలయునని “సంపరిపాలనము”, “మనవి ఆర్థికపాలనము” అను మాటలను ప్రాతినిధ్యములు జెల్లబడినవి; కానిసభయందు 45 వంతున నెన్నికసభ్యులు అందవలెనని నూచించుచున్నవి; సాధ్యమైతంతవరకు స్వాతంత్ర్యము అర్జునముగను, ప్రజాస్వామ్య అర్థికముగను అందవలెనని అభిప్రాయపడినవి; కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులతో సంయుక్తముగా సమాన ప్రతిపత్తిని గలిగియుండవలెనని అభిలషించుచున్నవి; స్వాతంత్ర్యకార్య నిర్వాహక శాఖలను విభజించవలెనని నిర్ణయించుచున్నవి; ముద్రాణాయంత్రీస్వాతంత్ర్యము మున్నగు సాధారణ హక్కులను సంరక్షింపజేయు కావలెనని తీర్మానించినవి.” మిమ్ముల కాశ్రిగారిట్లు వ్రాసియున్నారు:— ఈరీతిగ ననేకవిధములలో విషయము గాంచిన విషయములను గూర్చి విజ్ఞానసభలెల్లరు ఏకాభిప్రాయము లై యున్నారు. వివిధ సంఘముల పక్షమున నాంగ్ల జేతమునకు భోవు సంజేతములీ విషయముల గూర్చి ఆంగ్లప్రజలకు నచ్చజెప్పినయెడల, వీనిలో కొన్నియైనను కావలసిన సాధ్యమైనవి విశ్వసించుచున్నాము.”

మా సంపాదకీయమున జెట్టి సవరణలను లేకున్నను, సంస్కరణ విధానమును కాంగ్రెసుసభలోని అధికసంఖ్యాకులంగీకరింపవలెనని మీరు సలహానిచ్చెదగా అని నన్ను ప్రశ్నించియుండిరి. అట్టి సలహా నొసంగజాల నని నేను ప్రత్యుత్తర మొసంగవలసి యున్నది. నేనిదివరకు వెలిపిన విభజన కాంగ్రెసు, మితవాదసభ తీర్మానమున సవరణ లభింపవలెనని నూచించినవి. ఇందు జేతముల అభిప్రాయములకు నిశ్చయము. ఇట్టి తీర్మానమునై ఏకాభిప్రాయముండుటయే యీ రెండుపక్షములను వికమత్యము నందుటకు గారణములేదు. ప్రధానమవస్థల విషయమునకు రెండు సభలకు ఏకభావ ముండుటయే యందులకు చాలును. అన్ని పక్షములను చేరి యైకమత్యముతో ఢిల్లీ కాంగ్రెసువద్ద కృషిసంఘటన కిదియే ప్రబలకారణము.

నా మితవాదపక్షమిత్రులెల్లరుకు ఢిల్లీ కాంగ్రెసు సభకు విచ్చేసి ప్రధానమవస్థలను పరిష్కరించుటకు తోడ్పడవలసినదని ప్రార్థించుచున్నాను. సంస్కరణవిధానము ప్రతిపత్తి మైన తోడనే వ్యాప్తమైన అసంతృప్తిని బట్టి కాంగ్రెసు సభలో నిదివరకప్పుడుగనకు భయముచే వీనిలో కొందరు అవసరకాంగ్రెసు సభకు రాలేదు. ఇట్టిభయమున కంత అవకాశమున్నను, కాంగ్రెసు సభాతీర్మానములవలన నిది తొలగిపోయినది. మితవాదములకు, ఇతరులకు రాజ్యాంగ సంస్కరణముల ప్రధానవిషయముల గూర్చి అభిప్రాయభేదములేవు. కావున యీ చీలికకు గల కారణ మంతరించినది. వికమత్యమునకు కారణము ప్రస్తుతముగ నున్నది. అదియే ధర్మవార్తము.

అవసర కాంగ్రెసు, మితవాదసభలు సమావేశమైన పుటినుండియు పరిస్థితులు మారినవి. మహాసంగ్రామము విజయవంతముగ నంతముమొదినది. స్వాతంత్ర్య, స్వపరిపాలనోద్యమ విజయము లభించినది. భారతీయులు గావించిన సహాయము నాంగ్లేయుల రాజనీతిజ్ఞులంగడించుచున్నారు. దాదాభాయి నౌజీ మున్నగువారు యావజీవము పాటుపడిన ఉద్యమము ఫలవంతమగుట కింతకంటె మంచివరణము లేదు. యుద్ధమున విజయము పొందినతోడనే, సంస్కరణ ప్రతికూలపక్షము వారు ఆంగ్లజేతముల ప్రబలప్రయత్నముల జేయుచున్నారు.

ఈ పరిస్థితులవలన మన విభేదముల సంతరింపజేసి, వికమత్యముతో వర్తింపజేయుచున్నది. మాంటాగు సంస్కరణము అనురీతిని పార్లమెంటులో ప్రతికూలములేకయే ఆమోదించబడునని తెలుసుటకుగూడ వీలులేదు. మన మందరు నైకమత్యముతో సవరణల నుపహరించి, వారాంగ్లేయుల చెవి యొగ్గి వినునట్లు చేయకపోయినయెడల మనము వాంఛించు సవరణలు ఆచరణలోనికి వచ్చునని ఆశించుటకు వీలులేదు. వికమత్యమునకీ సమయమునకంటె యెక్కుడు మనసరమెన్నడును రాలేదు. మాంటాగుగారు “ఇండియా” పత్రికకు వ్రాసినటుల “వికమత్య మత్యవసరము. ప్రధానమంత్రిగారు నుడిచినటుల “మీ జేకోద్ధరణకు ఏకకాలము, ఏకభావమును, యేకాభిప్రాయమును” యుండుటవలనము. అత్యు మొక్కుటియేయున్నది. ఈ అత్యుమలభ్యులుగవరకు భారతజేతమున వికమత్య ముండవలయును. ఈసందేహము నామికవాదమిత్రుల ఆమోదమును బడయునని విశ్వసించుచున్నాను.

అల్లాబాదు, డిసెంబరు 18 మదనమోహనమాలవ్య.

వెండి హెచ్చుధర. లండను, డిసెంబరు 14:— వెండి హెచ్చు (మాక్సిము) ధర 48 1/16 పెన్నులుగా నిర్ధారణ చేయబడినది.

ప్రత్తిసంఘమువారి రాజీనామా.. వాషింగ్టన్, డిసెంబరు 14:— యుద్ధవ్యవసాయసంఘము నందలి విభాగసంఘమువారు రాజీనామా నిచ్చిరి. వారు జేసిన నిబంధనలన్నియు రద్దుజేయబడినవి. ఈనెల 31-వ తేదీన నూలుబట్టల హెచ్చుధరలకుగూడ వారు నిర్ధారణచేసెదరు.

బల్లెరియా రాజు. లండను, డిసెంబరు 19:— బల్లెరియానుండి ఇటీవల తంజివారము రాలేదు. ఇప్పుడు తెలిసిన వార్తవలన బల్లెరియాలో బోరింగు రాజుగారు రాజ్యత్యాగమును చేసిరి. రష్యన్ల ఏర్పడినదని జర్మనులుచేసిన ప్రకటన మనశ్శయమును బోను రాజ్యముకు త్యజింపదలెదమని అతడు ప్రజాసత్తాకు యంత్రువర్గము నంగీకరించెననియు ధిమోడరపు ప్రధానమంత్రిగా నుండుననియు తెలియుచున్నది.

జేతముమహాసభ:— రేపు ఢిల్లీగరమున జరుగబోవు జేతముమహాసభ సభకు హిందూజేతనేక సంఘసభ్యులు ప్రతినిధులుగా వెళ్లుటకు సంఘకార్యనిర్వాహక సభవారముజ్ఞయిచ్చి రనియు సంఘాధ్యక్షులగు మానసీయులు వి. ఎస్. శ్రీనివాసకాశ్రిగారు సయితము ఢిల్లీకి వెళ్లుటకు నిశ్చయించుకొనినారనియు సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక వ్రాసుచున్నది.

CALCUTTA, December 19. An informal investiture was held last night at Belvedere when H. E. the Viceroy presented [badges of Knighthood to Sir B. C. Mitter, Sir D. P. Sarbadhikari and Sir Nirlatan Sarkar, badge of C.S.I. to Mr. French and Mr. Bonbas and badges of C.I.E. to Mr. Hornell, Mr. Irwin, Brigadier General Strange and Hariram Goenka. After the investiture there was a largely attended evening party. H. E. the Viceroy visited this morning the Cossipore and Ishapore Ordnance Factories. General Young and Sir Thomas Holland conducted His Excellency round the Factories and His Excellency was pleased with everything he saw.

Bombay, December 19. A public meeting of women of Bombay was held yesterday to consider a resolution in support of Mr. R. S. Navalkar's proposition regarding the admission of women to the Bombay Municipal Corporation. Mrs. Shirin M. Cursetji presided. Mrs. Hirabai Tata moved the following resolution: That the women of Bombay ask for the amendment of Section 16 of the City of Bombay Municipal Act 3 of 1888 which prevent women to stand as councillors of the Bombay Corporation. It was seconded by Mrs. Ramibai Kamdar, a Gujarati lady and Mrs. Avantikabai Gokhale and carried. The meeting was attended by about 200 ladies.

Burma Political Reforms. Press Opinions.

Rangoon, December 18. Commenting on Sir Reginald Craddock's proposal which are issued without the previous knowledge of the Government of India the Rangoon "Times" says that the scheme will have the unanimous approval of Burmans of all views as it postulates separation and emphasises the special interests of Burma and its special needs. The paper is doubtful whether the experiment does not ask more of Burma than she can at present give owing to the inexperience of Burmans in public affairs, the lack of education, the language difficulty and other causes. As to Sir Reginald's idea of rewarding the Burmans for not having agitated the paper calls this little more than a debating point against Sir Reginald's Indian critics. The difficulty of finding Burma to fill posts is also referred to and also the lack of efficiency which must result when the services are in time to come depleted of the present British element.

The "Rangoon Gazette" The "Rangoon Gazette" wonders what India will think of this scheme and anticipates that a demand may be made for some of its provisions to be adopted there. It gives a cordial welcome to the scheme as initiating a system of responsible government by educating the people in public affairs but is like its contemporary doubtful as to where the men for the new posts will be found.

Towards Peace.

(a)
(Reuter's Agency)

France

Welcomed by the Municipal Council.

LONDON, December 16.
PARIS.—Monsieur Adrien Mitholard, President of the Municipal Council, welcomed President Wilson as chief of a nation whose aid arriving so opportunely had brought victory and as an upright man whose conscience fashioned his policy. Monsieur Mitholard referred to the stoic resolution of French soldiers in defence which the President had seen and spoken of in advance of the judgment of history. It was a source of strength suddenly to hear the voice of America and to welcome the new brothers in arms at the critical hour on the battlefield. The Capital welcomed with deep emotion the first President who had crossed the ocean and the Hotel de Ville, the cradle of French liberty, would mark the day on which it had received the eminent statesman. France was profoundly moved by the magnificent generosity with which the President's compatriots had set themselves to relieve sufferings. He conveyed the sincere good wishes of the city which yesterday was under the menace of Berthas and Gothas and to-day was enthusiastically acclaiming a great citizen.

Monsieur Montrand, Prefect of Seine, said.—The pre-occupation of France had been to seek to know in the hour of need what judgment America would pronounce upon the cause and to understand the intimate thoughts of the man whom Destiny had chosen to be the arbiter of the fate of civilisation. Today they could express in his presence gratitude and admiration. The generous heart had beaten in unison with misery suffered and had taxed itself to find succour for unhappiness. He could not count the innumerable benefits of American charity so vigilant, methodical and wise, through which the sufferings of prisoners had been alleviated and the spectre of famine turned from the invaded regions of France and Belgium. The debt owed would not be wiped out through centuries of gratitude. Yet his noblest title to glory would be that he stood up as champion of the cause of Justice. Germany's lawless militarism multiplying crimes against the rights of man was to force a nation preeminently pacific to draw the sword. When the measure of black deeds ran full the President had sounded the call to arms and by the miracle of his burning speech had drawn one hundred million men to devote themselves soul and body to the triumph of liberty over tyranny and of justice over iniquity. He saluted in the person of the President the Nation whose valiant armies had contributed so brilliantly to the most magnificent of victories.

Unabated Animation and Enthusiasm.

LONDON, December 16.
PARIS.—France's demonstration in honour of President Wilson's visit still continues with unabated animation and enthusiasm and President Wilson's hold on the imagination and minds of the people is clearer every day. At each appearance of the visitor from overseas the streets of Paris are filled with crowds hailing him, shouting and waving hats and handkerchiefs. This morning, accompanied by Mrs. Wilson, the President drove to Versailles. The visit was informal and not attended with any ceremony. Wherever he was recognised the President was greeted with cheers. At noon he returned to his residence in the Rue Monceau, and at luncheon received the Ambassador to Italy Mr. Thomas Nelson Page and Mrs. Page.

The Event of the Day.

The event of the day then followed. The President and Mrs. Wilson proceeded to the Hotel de Ville, where they were the City's guests at a large and brilliant reception attended by President Poincaré, M. Clemenceau, M. Tardieu, and other Ministers, and important personages. Along the route was the usual demonstration, avenues being thronged with the French eager for a glimpse of the man who is now the central figure in every mind. At the Hotel de Ville, the President and Mrs. Wilson were received with graceful addresses by the Mayor and the Prefect, after which the President spoke briefly. After the ceremony the President paid a visit to M. Clemenceau at his office, returning to his house in the Rue Monceau for consultation with General Pershing. There were no ceremonies during the evening. The President and Mrs. Wilson dined at home.

Coming Events.

To-morrow the President will take a much needed rest and there will be no ceremonies during the day. At night he will attend the dinner given in his honour by Mr. Sharp, Ambassador to France, and Mrs. Sharp. On Thursday the King of Italy and Members of the Italian Royal Family, as well as the Premier, Signor Orlando, will arrive in Paris. It is announced to-day that the President and Mrs. Wilson will visit the troops at the front on Christmas Day. The party will leave Paris on December 24th, in all probability going to General Pershing's headquarters. Efforts will be made to have the troops from every State in the Union present.

His Official Visit Ended.

LONDON, December 17.
PARIS.—Havas' Agency states President Wilson's official visit to Paris came to a close last night with the most extraordinary manifestations experienced within living memory in connection with the ceremony at the Hotel de Ville, a tribute to a sister republic whose timely aid assured victory to the allied arms. President Wilson's speech at the Hotel de Ville was a stern denunciation of Germany's aggression, an emphatic endorsement of the French cause and a clear indication of unity of policy of the Allies and the United States. Americans are fully alive to the abominable methods of the enemy to cruel suffering wantonly inflicted on France and Belgium and to the fact that a victory for Germany and consequent subjugation of right would have marked a period of peril for American Independence.

The President Deeply Moved.

The President was deeply touched at the warmth of his reception. He said he would always remember it as one of the most unique and inspiring experiences in his life. The entertainment at the Hotel de Ville over, President Wilson went to work yesterday afternoon attending three important conferences with M. Clemenceau at the War Office, with M. Venizelos and with General Pershing.

Reception of the King of Italy.

Arrangements for the King of Italy's visit to Paris on Thursday are similar to those made for King George and King Albert. His Majesty will occupy apartments at the Quai D'Orsay. President Wilson will visit the King but will not take part in the festivities.

Suffrage Association's Manifestoes.

Manifestoes from various suffrage associations throughout France have been submitted to the Senate and the Chamber asking that the political rights of French women would be recognised before the next election.

Great Britain

General Botha Interviewed.

His Ideals Portrayed.

LONDON, December 17.
General Botha, interviewed by a Reuter's representative after paying an unreserved tribute to the sacrifices of the British people and the gallantry of the British troops under the leadership of Sir Douglas Haig and Marshal Foch said:—The Dominion Ministers are now assembling to assist in solving problems of the future which are both great and complex. I have learned with much satisfaction that the Imperial Government will give the Dominions whole-hearted support in any claim which they put forward to the quondam German colonies. This is a matter in which South Africa has a deep interest, but it is not the only matter in which she is concerned. We are face to face with problems of reconstruction of the economic relations and the constitutional readjustments, matters which demand the most careful deliberation and thought. Every responsible statesman who has the future of humanity at heart fervently trusts that peace will be a lasting and just peace. The world has been shocked at the enemy's violation of the accepted methods of civilised warfare. We know that Germany deliberately provoked and entered the war with the full determination that at its conclusion she would dominate the world. We know that her aim in Africa was to establish a German Central African dominion extending from the Atlantic to the Indian Ocean and to train for the military purposes vast reserves of the native population against the dominant white races. Furthermore, the unfriendliness of Germany to rule the native races as evidenced by their brutal and inhuman treatment of natives in the south-west protectorate, is another potential cause of trouble on our borders. With this danger threatening, it is impossible for any South African statesman to acquiesce in a policy which would place a disturbing element upon our very borders and thus prevent the Union Government from pursuing her future in safety undisturbed, and strengthening her right to a larger measure of confidence in managing the affairs of the southern portion of the African Continent. The aim of the Union Government is abiding peace in South Africa and that aim logically embraces the ideal of our becoming one of the standard bearers amongst nations whose aims are peace and industry.

The Aerial Flight to India.

An Official Account Thereof.

LONDON, December 18.
Newspapers are giving prominence to an official account of Major General Salmond's flight to India. The "Times" publishes a column article on the great opportunities for aerial enterprise in India by a correspondent who states that undoubtedly an experimental flight from England to India will be accomplished in the near future. The Aerial League of the British Empire has already been guaranteed a large sum for prizes and other expenditure for a flight to Australia via India which it is organising. The statement of the Aerial Transport Committee, regarding the possibility of sending mails aurally from London to Calcutta in four days may be regarded as based largely on investigations of Lord Montagu of Beaulieu, who represented the Secretary of State for India on the Committee. Lord Montagu after close investigation concluded that there is nothing in the weather conditions of either monsoons which constitute an insurmountable bar to regular flying between India, Mesopotamia, Syria, Arabia, and Egypt and storms at other periods of the year should not be a formidable obstacle. Lord Montagu is proceeding to India in a few days to pursue his investigations.

A Correspondent's Views.

A Correspondent emphasises that India has provided a remarkably large proportion of the personnel of the Royal Air Force and a Two-Squadron Air Force has been very useful on the North-West Frontier, if only from the point of view of the readjustment of India's position in the scheme of Imperial defence, aeronautics are bound to be an important factor and India must not lag behind the standards of the Western countries, as she has done as regards other means of communication and transport. Emphasising the value of aerial mail service to India, the correspondent points out that, assuming an average air-speed of only seventy miles an hour, the journey from Bombay to Calcutta will occupy only seven hours, compared with at least forty-six by rail. The journey from Bombay to Simla will take fourteen hours instead of two days and the journey from Karachi to Delhi ten hours instead of forty-eight. Postal service between Delhi and Simla is an obvious field for beginning an experiment. The complaint of the isolation of Burma will be rendered obsolete by the establishment of aerial postal service from Rangoon to Calcutta via Mandalay and Chittagong. The advent of the aeroplane as regular means of communication must also enormously reduce the practical inconvenience of the system by which Governments go to the Hills in the hot weather. From every point of view, commercial, administrative and strategic, it is important that India be equipped, as soon as possible, with an adequate supply of aeroplanes and pilots.

Boxing Tournaments.

For King's Silver Shield, Between Americans and Britishers. MANY AMERICAN SUCCESSES.

LONDON, December 13.
The British Empire and American services' two days boxing tournament at Albert Hall for his Majesty's silver shield was concluded last night when, in the absence of the King who was unable to attend owing to a slight cold, trophies were presented by Prince Albert who met with a great reception. The Hall was absolutely packed during the afternoon and evening sessions each day and boxing throughout, although keen, has been of a most sportsmanlike character. The competition for King's trophy was decided by points, teams scoring the highest aggregate winning. With nearly all the best boxers in the British Empire and America serving either in the army or in the navy various teams had a galaxy of talent available and tournament must be considered as the greatest success ever known in the boxing world.

Results:—Finals (Flyweight).—Private R.O. Brown (American army) beat Cook's Mate G. Stephens (British Navy) on points.

(Bantam weights).—Seaman T.W. Pal Moore (American Navy) beat Sergeant Jimmy Wilde (British army) on points. This decision met with a storm of disapproval lasting several minutes. Jim Driscoll (Trainer to British Army Team) speaking from the ring expressed himself satisfied with the Judge's decision.

(Feather weights).—Seaman F. Chaney (American Navy) beat Private Eddie Bowlon (American Army) on points.

(Light weights).—Sergeant Jack Miller (British Army) beat leading Seaman J. Smith (British Navy) on points.

(Welter weights).—Sergeant Johnny Bagham (British Army) beat Seaman C. Delaney (American Navy) on points.

(Middle weights).—Private A. Ratner (American Army) beat Sergeant W. Fullerton (British Army) on points.

(Light Heavy weights).—Private Mike Odowd (American Army) beat Sergeant W. Ring (British Navy.)

(Heavy weights).—Sergeant Major Billy Wells (British army) beat Sergeant Joe Becket (Air Force).

Result of team competition. British Army fifty points. American Army 39. Royal Navy and Marines 32½. Royal Air Force 32½. American Navy 32. Australia 28. Canada 18. New Zealand 14½. South Africa 10½.

Our Second Aerial Visitor

From London.

LONDON, December 14.
The aeroplane which left Ipswich for Delhi was compelled to land at a small town near the French coast owing to thick fog. It is hoped that it will reach Miramas near Marseilles to-night. The Chief pilot is Major Archibald Stuart MacLaren and the passengers include General Moefer. It is expected that the journey will be made in seven stages and at the present the route decided upon is via Otranto, Cairo, Bagdad, Bandar Abbas and Karachi and from there to Delhi distance is calculated to be 5800 miles.

Maximum Price of Silver.

LONDON, December 14.
Maximum price of silver has been fixed at forty-eight and seven sixteenths pence.

Germany

FRENCH ADVANCE

Entry into Mainz.

General Fayolle's Frank Talk.

LONDON, December 16.
MAINZ.—A large and silent crowd watched the entry of Generals Fayolle and Mangin at the head of the French troops. When the "March Past" was ended Generals Fayolle and Mangin rode to the Palace of the Duke of Hesse, where they received twenty leading inhabitants, including two ecclesiastics. The deputation was ranged in a semi-circle in the great hall of the Palace. Three leading townsmen stepped forward, and in short speeches said they were willing to work loyally under the French. After their speeches had been translated, General Fayolle said: "I am going to say to you frankly what is in my mind." Then, for perhaps the first time in the course of the war, the distinguished Frenchman, talking face to face with the enemy, gave an incisive and candid review of their actions during the war and the world's opinion of them. He told them that this war which Germany had forced upon the world was most unjust and cruel ever known and marked by refinements of barbarity which had received worldwide condemnation. Germany, after violating Belgium, had ravaged and laid waste the northern provinces of France, destroyed villages, and carried off to Germany furniture, treasures, jewels, and machinery. "That is not war," said General Fayolle, "it is armed robbery. Today in France and Belgium thousands of families are homeless and their soil turned into a desert. That is a situation for which you remain responsible. You have made of terrorism a system of war." He added that he knew they feared reprisals for these crimes, but they might rely on the traditions of France. "We cannot forget the evils you have done us, but we will never make women and children responsible for them or destroy for mere pleasure of doing damage. You need not fear for your persons or goods if you loyally accept General Mangin's orders. Think yourselves happy to have in front of you a people who have been faithful to the principles of justice." General Fayolle spoke in French, which was interpreted.

Revolution in Germany.

Government Orders to Prevent it.

LAHORE, December 18.
LONDON, December 13th.—The Rotterdam correspondent of the "Daily Chronicle" sends a remarkable story of the efforts of Berlin militarists to check the spread of revolution by preventing revolting sailors and soldiers from Hamburg and Kiel from reaching Berlin. Military force with numerous machine guns was sent to Neustadt station with orders to hold up trains and to make all sailors and soldiers to return. Later:—The following

order was received:—A train incoming from the direction of Wittenberg with multitudes well-armed. You must derail the train and immediately shoot upon it with machine guns and any other weapons you have. Continue firing so long as there is any sign of life in the train. As the train carried large numbers of women and children this order was not obeyed nor was the subsequent order saying that they must not be considered.—(C. & M. Gazette)

Armenia

The Independence of Armenia.

A Proclamation.

LONDON, December 13.

The following appeal despatched from White Sea on November 12th but delayed in transit was issued by General Torcom Head of the Armenian Military Mission who is now proceeding to visit the Allied countries. "To the Armenians in all Allied and Neutral countries". In December 1917 Russian armies of Caucasus abandoned the Armenian front. On January 31st 1918 although having at our disposal only very limited forces owing to the fact that the state of anarchy prevailing did not allow us to employ all our soldiers scattered throughout almost every part of Russia but in full possession of large part of Armenian territories, we solemnly proclaimed at Gerine (Erzerum) in the presence of troops, population and provincial Armenian delegates the independence of Armenia which includes Greater Armenia, Little Armenia and Cilician Armenia. We place these countries under the protection of the four Allied Powers, Great Britain, United States of America, France, and Italy. Deserted by Russians, betrayed by Georgians, attacked on all sides by Turco-German forces, Kurds and twenty other races, intent on our extermination, we have fought with a handful of gallant soldiers for the independence of our country. We were far away from our great Western Allies and were without the least possibility of receiving help. However our faith in the final triumph of our cause which was also the cause of all peoples outraged by the barbarity of the Teuton has never failed us. This faith unfortunately was not shared by all Armenians and, we also had traitors. Some adventurers from Tiflis, misled by Russian revolutionary doctrines, blinded by their political party passions and thirsting after power did not shrink from hateful treachery hastening to cast themselves at the feet of the slaughterers at Constantinople and to beg under the protection of the Kaiser, his friend the Sultan of Turkey, for the reins of Government in the Caucasus Armenian territory as big as a pocket handkerchief and this occurred just at the moment when the glorious Allied armies were redoubting their valour and sacrifices in order to overthrow the enemies of humanity simultaneously on all fronts. We have however branded these traitors and shall certainly hang them to avenge the insult to Armenia's honour. Armenians at the cost of innumerable difficulties have taken six months to cross the vast Russian territory which is seething with unrest. I now come to you charged with a sacred trust mission, and I bring you the flag which the orphans of Vaspouragan presented to the garrison at Gerine. My mission is to gather round this flag which has become the emblem of our suffering our faith and our burning thirst for liberty. an Armenian Army of one hundred thousand men. We must with the help of our glorious Allies take possession from the Mediterranean to the Black Sea of all Armenian countries where our martyrs are to be counted by hundreds of thousands. Armenians I come to ask you to make a supreme effort. May all you be ready to bring with self-sacrifice a new life to tortured Armenia. Thanks to the Allied victory, this effort has now become more easy. I appeal to you for union from the bottom of my heart, you must immediately cease from your party strifes, at this hour of final settlement when our country which lies bleeding from every view awaits her turn for her wound to be dressed. I remind you that no exhaustion or weakness will be tolerated. Armenia does not wish to die, she wishes to become great, powerful and respected. She desires at last to take her place which has been so dearly bought amongst civilised peoples, in order to bring to a successful end the work of Armenian independence, which was inaugurated ten months ago amidst the ruins of Gerine in spite of all desertion, cowardice and treachery. Armenia wishes each one of us to do our duty right to the end. After having so long been a horror-stricken witness of Armenian Martyrdom, the hour has at last struck when the entire world will look on with admiration at the rebirth of Armenia. That is the reason why our country sorrowfully appeals from afar to her children. I beg all Armenians in every corner of the earth from the highest to the lowest to harken to Armenia's voice, for this voice has been made holy through suffering and her appeal is a command to all.

(Signed).—GENERAL TORCOM.

Bulgaria

King of Bulgaria did not Abdicate.

He is Still on the Throne.

Democratic Ministry to be Formed.

LONDON, December 17.

Telegraphic communication with Bulgaria practically ceased for several weeks, but news now comes from Sofia showing that German reports regarding the abdication and flight of King Boris and the establishment of a Republican Government are quite untrue. Boris is still King and has concurred willingly in the formation of a new democratic ministry under Theodoroff.

America

Resignation of Cotton Committee.

LONDON, December 14.

WASHINGTON.—The resignation is announced of Cotton Distribution Committee of the War Trade Board and revocation of all its regulations. The War Industries Board will also allow maximum prices of cotton fabrics to expire on December 31st.

General

The East African Campaign.

LONDON, December 16

General Van de Venter's despatch carries on the narrative of the events from the time when the German force, consisting of 320 Europeans and 2,000 Askari in fifteen companies with two guns and thirty machineguns, escaped across the Rovuma into Portuguese East Africa. They were short of food and ammunition and exhausted and depressed but their success in capturing isolated Portuguese posts with considerable arms and supplies revived the morale of the enemy troops. They were survivors of the fittest and worthy opponents of our best troops. General Van de Venter points out that the operation in Portuguese East Africa covered an area nearly as big as France. Much of the country was "terra incognita" and the natives were unsubdued or openly rebellious. The country presented an ideal theatre for guerilla warfare. His aim was twofold: to prevent enemy re-entering German East Africa and engage them as soon and as often as possible. General Van de Venter says:—The Campaign of 1916 and 1917 has shown that it is practically impossible to round up a mobile enemy in such a difficult terrain and from the character of the German Commander it appeared improbable that a general surrender would take place until his forces were reduced to insignificance. The campaign, therefore, had priority to be one of virtual extermination and commanders were ordered not to miss any chance of fighting and thus cause enemy casualties, whatever the risk. General Van de Venter proceeds to describe more particularly the efforts made to come to grips with the elusive enemy. These operations were even conducted through the heavy rainy season as far as possible without intermission. Some idea of the heavy attacks encountered is given by the fact that the troops often had to force their way through such thick jungle that the roads were more tunnels through bamboo thickets and elephant grass. Long stretches of track appeared more suitable for boats than motor transport. General Van de Venter shows that the difficulties of getting into touch with the enemy were accentuated by the fact that the enemy suborned many native chiefs and headmen by lavish presents of cloth and Portuguese goods, which he managed to capture in the course of his movements. These chiefs misled us by false reports. The maintenance of telegraphic communication between the pursuing columns was difficult owing to the rapidity with which they moved, also, because pack wireless had very small and uncertain range in thick bush. General Van de Venter's despatch shows how, in spite of a few surprise attacks against weak garrisons which enabled the enemy to keep going, the British Portuguese forces did sterling work. General Van de Venter concludes by acknowledging the valuable assistance rendered by His Excellency de Amorin, Governor-General of Portuguese East Africa, and the cordial co-operation of Colonel Ross, Commander-in-chief of the Portuguese Forces, Vice-Admiral Charlton, Rear-Admiral E. F. Fitz Herbert and the Royal Navy, also the Governments of India and the Union, and the neighbouring British Governors. He also pays tribute to the various commanding officers and various services and departments engaged.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Bombay

The Servant of India Society's Decision. To Attend Delhi Conference.

Poona, December 18.

The "Servant of India" announces in its tonight's issue that the Servants of India Society has decided to allow its members to attend the Delhi Congress and that the president Mr. Srinivasa Sastri will himself attend. The Hon'ble Principal Paranjpye contributes an article to the paper arguing for attendance.

Death of Mr. A.H.A. Peerbhoy.

Bombay, December 18.

The death took place this morning at his Bombay residence of Abdul Hossain Adamji Peerbhoy, son of the late Sir Adamji Peerbhoy Kt. The deceased was a prominent member of the Mahomedan community and had been a member of the Bombay Municipality for 18 years. He also represented Mahomedans of the Southern Division on the Bombay Legislative Councils as additional member for 6 years. He was the Managing Director of the Matheran Railway.

Address from the Indian Merchants' Chamber.

BOMBAY, December 18.

After the presentation of address by the Bombay Chamber of Commerce and H. H. Sir George Lloyd's reply thereto, he was presented with an address this noon by the Indian Merchants Chamber in the course of which the Chamber said:—There is a unanimous feeling in the commercial community of this country that fiscal autonomy is essential for the protection of Indian trade and industrial interests. The address alluded to His Excellency's speech during the debate in the House of Commons on the Montagu-Chelmsford scheme and further stated:—As there is to be established provincial autonomy under new administrative reforms outlined by the Montagu-Chelmsford report the Local Government will have to deal more closely with commercial and industrial matters of the presidency and we earnestly hope that the interests of Indian commerce and industries will receive careful and favourable consideration at Your Excellency's hands. The address alluded to the present grave agricultural situation and the severe depression in trade and industry following upon the sudden ending of the great war.

The Governor's Reply.

His Excellency in the course of his reply referred to high prices and consequent hardship to poor classes. He understood however that the Rents Act recently passed removed one source of these hardships and that measures were being taken to bring rice from Burma and grain from other parts of India. His Excellency referred to

The Declaration of August 1917.

and said:—It has my real and unqualified support. Let me say how much India's attitude of order, sympathy and help during the war has been responsible for the quickening desire of the Imperial Parliament soberly but definitely to satisfy India's aspirations for Self-Government in the Empire.

Two Ingredients are However Essential

to the carrying out of all great reform schemes. First is mutual faith on the part of the Government in the good will of those who seek reforms accompanied by faith on the part of the people in the Government's sincere and real intentions. The other necessary ingredient is the recognition on the part of all concerned that the problem is really a complex one, insoluble by mere talk and only to be satisfied by a rugged operation of all the best brains of the country upon a difficult but splendid problem. I recognise too that the interests of Indian commerce and industry will need and will receive at my hands sympathetic and studied attention and I shall always be anxious to do all that I can to assist the legitimate expansion and the welfare of Indian trade.

Before concluding His Excellency said:—I am afraid that some depression in the trade and industry is inevitable as a temporary result of the long period of war conditions. With the resumption however, of normal activities of civil life I trust that improvement may be looked for. The victories of war have also opened up large fields in Africa and Mesopotamia for your industry. The great trading communities of Western India have in the past years shown their enterprise and energy in so many parts of Africa and Asia that I am confident that they will not be behind hand in seizing these new opportunities which should bring benefit and wealth both to India and to the countries with whom you trade.

Bombay's New Governor.

Chamber of Commerce's Address.

BOMBAY, December 18.

H. E. Sir George Lloyd was presented to-day with an address of welcome by the Bombay Chamber of Commerce in the course of which the Chamber said:—We cannot too strongly emphasise that Bombay is a city of great and growing importance, both as an industrial centre and also because of its shipping and commerce. Before the war its foreign trade in merchandise had reached the value of Rs. 130 crores. Having regard to the limited space available for residential purposes it is beyond doubt that problems of better housing for all classes and improved communications are in the forefront of questions demanding attention. Without wishing to belittle the steps that have already been taken we believe that a more active policy on the part of the Government will be necessary to insure developments proceeding on proper lines.

His Excellency's Reply.

His Excellency in the course of his reply said:—It is a matter of deep regret to me that a moment so full of pride and relief of our great victory should be clouded over with regard to food scarcity and sickness. I can only hope that distress will be limited and that efforts which will be made by the Government to deal with the situation will alleviate distress and moderate suffering. If we have not yet actually achieved peace, we have at any rate got only the constituent of peace essential to us namely irrevocable and complete victory. A heavy task is now laid upon us all of

Repairing Social and Economic Ravages

of war and of vindicating the great principles for which we have fought and for which so many have given their lives. Prominent among these is the social well-being of the great masses of the people. I am therefore all the more impressed with the stress that you lay in your address on the housing problem of Bombay. If this question is to be taken in hand without undue delay the Government will need co-operation and assistance of the bodies concerned. As soon therefore as I am more fully informed of the scope and nature of the problem, I shall hope to give all assistance that the Government can properly do towards the satisfaction of the difficulty. I have heard of the munificence and energy with which your Chamber and Commercial community has supported the war and of lavish assistance, both of time and money, which you have given I congratulate you warmly on what you have done in the past, but

To-day We Look to the Future.

Vast fields of new enterprise are opening before you now of which I am confident your Chamber and the Trades you represent will be able to take full advantage. I have in the past taken keen interest in the great political and economic problems of some of these fields of enterprise and I shall watch your progress and success with sympathy and interest. You can at all times rely upon my warm support for all sound commercial enterprises tending to the advancement and prosperity of the peoples of this presidency.

Bombay Police Commissioner.

BOMBAY, December 17.

Mr. F.A.M.H. Vincent, Commissioner of Police Bombay, proceeds on nine months' furlough in January. Mr. Vincent has had no leave during the last six years. His work in Bombay first as Deputy Commissioner and then as Commissioner has been especially onerous, for as Deputy Commissioner he had to unravel and deal with a number of intricate cases of sedition and political intrigue. As Commissioner he has had to deal with special conditions created by the war.

Delhi

DELHI, December 18.

It is notified that intimation has been received from the Secretary of State for India that trade orders can now be placed freely in the United Kingdom and will be welcomed by British manufacturers.

మదరాసులో వైకుంఠ

నివారణోపాయములు

రావు సాహెబు దాక్షర యు. రామారావు గారు మా వాయువునాడు:—

పురద్వైతమున నీనగరముందు వైకుంఠగృహ ఆదిదారుణ భాగ్యపించుచున్నది. వైకుంఠగృహ మొట్టమొదట మన మనలనినపని మనగృహములందు ఎలాకలందడమందేయును. ఎలాకలందడముగ నుండుటకు రెండు ముఖ్య కారణములు గలవు:—మనగృహములందు వాటి కెక్కుడు ఆహారము దొరకుట; ఎలాకల విశేషముగ నుండుటకు తావుండుట. ఆహార విషయమున వాటికపరిమితముగ ఆహారము చిక్కులాగున ఒకటి రెండింటిపై తక్కిన గృహములన్నిట విశేషముగ భాగ్యము నిలువయుంచబడును. ఇంక మదరాసున గల మనందు ఎలాకలకు నిరసనయోగ్యములగు తావులు విశేషముగ నుండునట్లు చింతింపి ఇండ్లు కట్టబడును. మరియు మనగృహములందే పశువులనుండుటవలన, ఎప్పుడును వాడుక చేయబడని పంటవిధములగు వస్తువులను తప్పకుండా సంతకృతమున కొకసారియైనను కడువకుండుటవలన, ఎలాకల మనగృహములందు హాయిగ నివసించుట కవకాశము కలుగుచున్నది. ఈలోపము లన్నియు నివర్తింపబడవలయును.

వైకుంఠపర్వము ఎలాకల కరీరయంతటను ఉండుననియు వాటి నిలువనస్తువు లందును ఉండుననియు, ఎలాకల మూలముననే అది ఒక ప్రదేశమునండి ఇంకొక ప్రదేశమునకు వ్యాపించుననియు మనకు తెలియచున్నది. ఎలాకపురుగులు వైకుంఠల భాగమును ఎలాకరక్తమును పీల్చి మరల మరల యొక మంచి ఎలాకను గాని మనిషిని గాని రక్తపానాధము కరువనచున్నది. అట్లు చేయుటవలన నా పురుగునోటి కంటియుండు (వైకుంఠగృహము వ్యాపించేయు) చెమటపదార్థము ఆ ఎలాకరక్తమున గాని మనిషిరక్తమున గాని కలసి వైకుంఠసోకును. అందువలన ఎలాకలను చంపివేయుట వైకుంఠనివారణమున కొక ప్రధానమార్గము.

ఇందులకు గృహములలో నుండు అన్ని జంతువులకంటెను పిల్లి యెంతేయునుపకారి గనుక మనయిండ్లలో నధికముగ ఎలాక లుండునపుడు పిల్లలను పెంచుట మంచిది. ఎలాకలను చంపివేయుటకు సాధారణముగ స్ట్రిక్ నైను, ఆర్సెనిక్కు, ఫోస్ఫరస్సులను ఉపయోగింపవచ్చును. స్ట్రిక్ నైను, ఆర్సెనిక్కులను వివిధ పరిమాణములలో కలపగలము. బిస్మిట్టు, “ఓట్టు” ధాన్యపుపిండి, బియ్యపుపిండి వీటితోకలసి, దాద్రమును ఎలాకకన్నముల సమీపమున జల్లవలయును అంత దాద్రమును చవిజూచు ఎలాకలన్నియు మరణించును. ఎలాకలిండ్లకు రాకుండవేయుటకు మరలొకవిధముగ ఉపాయము గలదు. ఒకవైపుతారును తీసికొనివచ్చి అందు ఆరబైస్సు గంధక ద్రావకమును పిడికకు ఉప్పును గలిపి అముద్దము కాకిరేపు ముక్కలకు పట్టించి అముక్కలను ఎలాకకన్నముల చుట్టును పేర్చి యుంచినయెడల యెలాకలు వైకిరావు. అట్లు చేయుటవలన ఇంటిలోని కొక యెలాకయైన రాకుండును. లేకున్న ఎలాక కన్నములచుట్టును తారుపూయును. అంత యెలాకలు కన్నములలోనికి పారిపోయి మరలెట్టుకురావు ఏలనన తారుబంటికంటిన వాటికి చాల ఆసక్తియుగ నుండును. దానితోగిండుటకు వాటికి కొళ్ళ నెక్కరచుకొనుచుండును. తారువాసనయు వాటికి గిట్టును. అంతవేతనవి పారిపోయి మరలయెప్పుడును మరలరావు. ప్యాగ్గిను స్టాప్టరు కింక పంచదారను కలిపి అముద్దము ఎలాకలు రాకుండ చాలమంది ఉపయోగించుచున్నారు. ఇటు చేయునపు ధానమీషమున నె చిన్నపల్లెములలో నీరునుండుట మంచిది. ఏలనన, ఎలాక తృప్తికర నాముద్దను తినగానే వానికి దిప్పివేయును. అప్పుడది నీరు త్రాగును. నీరు అముద్దను గట్టిచేయును. దానివలన ఎలాక కడుపులోపల నదంతయు గట్టిపడి జీర్ణముకాక ఎలాక చచ్చును. ఇట్లు ఎలాకలను చంపుప్రయత్నము చాలవివిధగ నుండవలయును. పురపాలకాధికారిగారులకు మాత్రమే ఈపనిని విధేయతవలన లాభములేదు. ప్రజలు వారికి విశేషముగ తోడ్పడినగాని వారి ప్రయత్నములంతగ సఫలములు కాజాలవు. వైకుంఠపర్వమున నొక కరచియుండు పురుగులు పెద్దతోకలను (కరీరముతో) సమానముగగాని అంతకంటె పెద్దగాగాని) గలిగియుండు ఎలాకలనే చేరియుండును.

ఎలాకలను చంపివేయుటయే కాక, వైకుంఠకాలము (పురవైకుంఠము) వేయుచుకొనుట, వైకుంఠ సోకిన ప్రదేశములను విడచుట, వైకుంఠసోకినవారి నందరిని వేటాడవలెను, ఈ

అనంతపురముజిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీ

వైకుంఠమునాడు 15-వ తేదీని రావుసాహెబు పులవతి ఆదిమూర్తిరావుగారి యాజమాన్యముక్రింద జరిపిన సభలో ఈ క్రింది విషయములు తీర్మానించిరి:

డిల్లీలో జరుగబోవు దేశీయచూసభకు ఈ క్రిందిపేర్కొన్న వారు ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనబడిరి: గుత్తితాలూకా, దివాన్ బహదూర్ పి. కేశవస్వామిగారు, యెస్సో శేషప్పగారు, ఎమ్. హంపయ్యగారు, ఎస్. నుబ్బూరుగారు. తాడిపత్రి తాలూకా నర్సాపురం చిన్నగంగారెడ్డిగారు, జాయింట్ చిన్న నుబ్బూరెడ్డిగారు. అనంతపురంతాలూకా, టి. వేంకటరమణప్పస్వామిగారు, భూపాలం. ఆదెప్పగారు, వాకాశి చిన్న వేంగన్నస్వామిగారు కల్యాణపురం తాలూకా, గుమ్మి గంగప్పగారు ధర్మవరం తాలూకా, మాట్టి. శంకరరావుగారు. పెరుకొండతాలూకా, శివశంకరం పిల్లగారు, ఎమ్. నారాయణరావుగారు, ఎన్. శేషగిరిరావుగారు, హిందూపురం తాలూకా, వేపాక్షి రామకృష్ణప్పగారు, కట్టా విశ్వనాథం స్వామిగారు.

II అనంతపురముజిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీకి ఈ క్రింద కనబరచినవారలను రాబోవు సంవత్సరమునకు కార్యనిర్వాహకవర్గముగా నియమించునట్లు తీర్మానింపబడినది:

ఆనం. (వెనెడెంటు: దివాన్ బహదూర్. పి. కేశవస్వామిగారు. వెనెడెంటు: రావుసాహెబు. పులవతి - ఆదిమూర్తిరావుగారు. వైస్ (వెనెడెంటు: యెస్సో శేషప్పగారు, మాట్టి శంకరరావుగారు, టి. శివశంకరంపిల్లగారు. జాయింట్ వెంకటరీ: మాట్టి. శంకరరావుగారు, ఎమ్. నారాయణరావుగారు. తక్కిన కార్యనిర్వాహకసభ్యులు: పొంగి - వాసుదేవరావుగారు, డి. హొన్నప్పస్వామిగారు, టి. వేంకటరమణప్పస్వామిగారు, ఈడిగ-వేంకటప్పగారు, శుమ్మలస్వామి, నుబ్బయ్యగారు.

III అనంతపురముజిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీకి ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ కమిటీకి అనుబంధముగా చేర్చవలయు నని ఏకపక్షతగా తీర్మానింపబడినది.

IV రాబోవు సంధిసంఘములో హిందూదేశీయుల స్థితి గతులను చక్కగా నవరదించుటకై లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలక్ గారిని హాన్సుకాశియాగారిని ప్రతినిధులుగా పంపునట్లు, యారద్భారకసంఘమునానికి నివేదించునట్లు తీర్మానము.

V ప్రకృతము లండనులో దేశీయ మహాసభను జరుపుట ఆత్మరక్షక మనియు సంధిసభ జరుగు కాలములోనే సదరు కాంగ్రెసు సభను జరుపుట ఆత్మరక్షక మనియు ఈ సభవారి యభిప్రాయము.

VI పోర్చుగీస్ కమిటీవారికి ఈ క్రింది నూచనలతో నోక మిమోరాండమును ప్రాసించవలయు నని తీర్మానము.

1. (క) ప్రాంచెస్ నందు విశాలతరముగ ప్రత్యక్షపు ఎన్నికలనిచ్చు పద్ధతి ప్రవేశపెట్ట బడవలయును. (చ) 20. రూపాయలవైగా శిస్తు చెల్లింపు రైతువారి పట్టావాల్లు జమీందారీ రైతులు. (ట) ఇంకంటాపు చెల్లింపువారందఱు. (ఠ) వృత్తిపన్ను చెల్లింపువారందఱు (ఇ) ఇంటిపన్ను 5 రూపాయలవైగా చెల్లింపువారందఱు. (ఎ) కాసననియత్రములగు పౌలికాధికారియపు పట్టవరీక్షయుండు గడతేనవారును వోటిచ్చుటకు అధికారము గలవారై యుండవలయును.

2. (క) ఎల్లెక్కరు ప్రదేశములందు బ్రాహ్మణదేశీయుల సంఖ్య అనంతముగ నున్నందువలనను స్వరాజ్యము బలవంతముగ చేయుటకు దేశీయులలోని ప్రజాప్రతినిధులకు సదుపాయములు కలుగజేయుటకును జాతిభేదములను పాటించక కాంగ్రెస్ వారిచ్చి ప్రజ్యే కాశ్యపుసంరక్షకాధ్యక్షులకు తప్ప, ప్రజ్యే ప్రజ్యే క్రముగ బ్రాహ్మణధర్మము కలుగజేయుట ఆత్మరక్షక సరమని యీ సంఘమునా యభిప్రాయము. (చ) మద్రాసు మొదలగు ప్రయత్నములను చేయవలయును. పౌరులు తామునువోట్ల చచ్చినయెలాకను మంచిరేని ఆసంగతిని వెంటనే ఆలోగ్య కాభిధికారులకు తెలియజేయవలయును.

మదరాసు ఆంబులెక్సుకోయవారు నగరమందలి అన్ని ప్రదేశములకునుబోయి వైకుంఠ నివారణోపాయములను వారికి బోధించి ఎలాకలనుచంపుట, వైకుంఠకాలము వేయుట, వైకుంఠసోకినవారిని వేటాడవలెను, ఇండ్లనువిడచిపెట్టించుట మొదలగు కార్యముల నప్పుడే చేటియండియు ఆంధ్రించిరి.

కాసనసభయందు 200 మందికి తక్కువకాకుండ సభ్యులందఱు వలయును. ప్రజాబాహుళ్యమునబట్టి సభ్యుల నిర్ణయించు నెన్నికల చేర్చవలయును. (ట) రాష్ట్ర కాసనసభలకు ప్రతినిధులనెన్ని కొనుటకు ప్రత్యేకనియోజకవర్గము లేర్పాటుక బడవలయును. (ఇ) ఒక ప్రదేశమున నివాసులుగా లేకపోయినను, అన్ని సంబంధములగు యోగ్యతలు గలవారైనవారు రాష్ట్రీయ కాసన సభ్యత్వమునకు నిలువవచ్చును.

VII కాసనాధికార న్యాయ పోలీసు కాపులు తప్ప తక్కినవన్నియు ప్రజాతాత్పర్యము చేయవలయునని కాభిధికరణ సంఘమువారికి మిమోరాండము ప్రాసించునట్లు తీర్మానము.

VIII సంధి సభాసభ్యులకు ప్రధానమంత్రిగారి ద్వారా న్యాయం నిర్ణయ నూత్రమును హిందూదేశీయునకు నైతికము అవ్వయింపజేయవలయునని కోరుచు నోకవిజ్ఞానమును దేశీయ మహాసభవారు పంపుట ఆత్మరక్షకమని ఈ సభవారు తీర్మానించుచుచున్నారు.—ఒక విశేషము.

పోర్చుగీస్ నెంటు జారి గెజటు

డిశంబరు నెల 17వ తేదీ మంగళవారము

విద్యాకాళి.

బాలికా పాఠశాలల ఆక్టింటు పరీక్షకు రాగల శ్రీమతి ఎం. ఏ. శ్రీనివాసగారికి జనవరి నెల 10 వ తేదీనుండి 22 దినములు పనిలేజి నెలవీ కుబడినది.

విద్యా కాభిధ్యక్షులు జె. హెచ్. స్టాన్ ఎం. గారు డిశంబరు 18 వ తేదీ నుండి యుపకారచేతనమును పుష్ప కొనుటకు ప్రభుత్వమువారు అనుజ్ఞ యిచ్చినారు.

ఒంగోలు విద్యాలయముల నూపరువైజు కె. ఎన్. నరసింహముగారు కొంతకాలము సబు అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు యుద్వ్యంగమున పనిచేసినది యెంచబడుచును.

ఆత్మకూరు సబురేంజి నూపరు వైజు వి. సోమయ్యగారు కొంతకాలము సబు అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు ఉద్యోగమున పనిచేసినదియు ఎంచబడుచును.

రిజిస్ట్రేషనువాళి.

గబురిజిస్ట్రారు మహాభాగ్యము నరసింహముగారు గురజాలకు బదలాయించబడిరి.

న్యాయకాళి.

డిస్ట్రిక్టు మునిసిపులందఱు ఆదినారాయణ నామము గారు శ్రీకాకుళమునుండి సోపేటకు బదలాయించ బడిరి.

డిస్ట్రిక్టు మునిసిపు దుర్రేజి చిదంబరరావుసంతులు గారు సోపేటనుండి అచలపురమునకు బదలాయించబడినారు.

డిస్ట్రిక్టు మునిసిపు కాశ పురమోత్తముసంతులుగారు అచలపురమునుండి శ్రీకాకుళమునకు బదలాయించబడిరి.

సబురిజిస్ట్రారు ధర్మపురి రామారావుగారు బల్లారిజిల్లా తాడిపత్రికి బదలాయించబడిరి.

ఆల్బారి కాళి.

అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు అక్షర కుప్పస్వామిఅయ్యంగారు రంగస్వామిఅయ్యంగారు విశాఖపట్టణము డిస్ట్రిక్టునుండి బొబ్బిలి స్పిరిటకు బదలాయించబడిరి.

ఫారెస్టుకాళి.

ఆక్టింగు రేంజరు పి. ఎం. మత్తయ్యగారు కడపజిల్లాలోని సనిపయి రేంజినుండి వేంపల్లి రేంజికి బదలాయించబడిరి.

టెంపరరీ ప్రావేషనరీ రేంజరు సి. ఆర్. రాజగోపాలముగారు తమ యుద్వ్యంగమునుండి కనిగిరి రేంజియందు సయితము పనిని చూచుచుండవలయును.

కర్నూలు సోత్ రేంజి డిప్యూటీరేంజరు ఆర్. వి. పెరుమాళ్లు నామము గారు అప్పరగోదావరిలోని వైస్ రేంజికి బదలాయించబడిరి.

రేంజరు జే. పి. బెంజమీనుగారు కృష్ణానుండి గంజాము జిల్లాలోని కాకులు బరేంజికి బదలాయించబడిరి.

గుంటూరు సబుకోర్టు

గుంటూరుజిల్లా టెంపరరీసబుకోర్టు 1919 సం॥ జనవరి నెలనుండి యొక సంవత్సరమునకు గుంటూరునుండే యుండుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించినారు.

రివిన్యూ కాళి

డిప్యూటీకలెక్టరు న్యాయశాఖ లక్ష్మీనరసింహరావు సంతకము గారు నెలవునుండి కచ్చికతనవాత కర్నూలు ప్రెజిడెంట్ పని చేయుటకు నియోజింపబడిరి.

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.
Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Eier's Principle of Hyparacemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c. charged extra) sent all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.
Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.
Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested on

For descriptive literature regarding this marvelous cure, especially mentioning the Andhra Patrika to the
[669]
Directress (A. P. DEPT) Sole Agency for the East, Batala (Punjab) India.

రామచంద్రపురం ప్రథమతాలూకా కాన్ఫరెన్సు.

తీర్మానములు.

రాజభక్తి.

ధర్మసంస్థాపనార్థము కడచిన వారును సంవత్సరముల వైగా విరామములేమండ పోరాడి జర్మనీలను వారిపక్షము వారిని సంధి వేడుకొననుటలు జేసిన మన ఆంగ్లేయ ప్రభువులను వారి మిత్రమందలివారిని ఈసభవారు జయభ్రాతృములతో నభి నందించుచు నీవహసంగ్రామమునంద త్యుత్సాహముతో ధన ప్రాణములను లెక్కెంపక పోరాడి వీరకర్మమును ధారపోసిన భారతీయులను రాష్ట్రపునర్నిర్మాణ సందర్భమున స్వయం నిర్ణయత్య సమరపాలనా యశోభాగ్యములను సమానముగ ననుగ్రహించుటకు ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించుచు గాక యని ఈసభవారు నమ్ముచున్నారు.

నీటితీర్చు

(ఎ) భోర్లపెంటుకార్మికజేటులో నెం 845వ 18-7-18 తేదీని ప్రకటింపబడిన నోటీసు ననుసరించి జిల్లాలోని జలా ధారములను మాడుగ్రావులుగా మార్చి నీటితీర్చు రేటు సర రింపబడునని యుద్దేశించుట అనవసరము, అన్యాయము నై యుండుననియు,

(బి) ఈ మాతనమార్పు చొప్పున వేరు వేరు భూము లకు పంటలనుబట్టి నిర్ణయమైయున్న వేరు వేరు నీటిరేటును తీసివైచి ఒకగ్రూపు జలాధారముక్రిందనున్న భూములకు ఒక రేటు నీటితీరున ఏర్పరచకతే నని యుద్దేశించినను దీనివలన జమీందారీ, యీనాం, గవర్న మెంటు మొరకలవైస నీటి తీరున జిల్లామీద మాడుటలకు వైగా హెచ్చి రయితులకు బాధకరముగా నుండుననియు,

(సి) ఈ జిల్లాలో జలాధారములను ప్రస్తుతపు నోటీ సులో తెలుపబడినవిని గ్రూపులుగా ఏర్పాటు చేసినట్లు కను బడనందునను, ఇప్పటి జలాధారముల నిర్ణయములకు చాల వ్యత్యాస ముండునటుల కనుపడుచున్నది గనుక ఆట్టి గ్రూపుల నిర్ణయము జరిగి దానివైస ప్రజలు తమ యభిప్రాయమును తెలుపుట కతికాశము కలిగేవరకు ఈ ప్రస్తుతపు నోటీసును రద్దుపరచవలసినదనియు ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

(డి) నై నోటీసువలన జమీందారీ ప్రదేశములలో చాలచోట్ల జమీందారీ రయితులను, జమీందారులను నీటితీరున చెల్లించు విషయమున వ్యాజ్యములకు కారణమగు ను గనుక ఆట్టి తగాయదాల కవకాశము కలుగజేయుట నన్యాయము కాదని ఈ సభవారు విన్నవించుచున్నారు.

ప్రత్యేక తాలూకాబోర్డు

ఈ తాలూకా చెల్లించుచున్న లోకల్ సెన్సుకు తగిన ప్రతిఫలము లేదనియు, ఇంతకన్న తక్కువగిస్తు చెల్లించు చున్న యితర తాలూకాలకే ప్రత్యేక తాలూకాబోర్డు అవ సర మని యేర్పరచినప్పటి సర్వవిధముల ప్రత్యేక తాలూకా బోర్డును హక్కుగలిగిన ఈ తాలూకాకు అని జిల్లాబోర్డు

వారు నిరకారించుట అన్యాయము గనుక ఈ విషయమై తిరిగి మన దౌతనమువారిని, గోదావరిజిల్లా బోర్డువారి నిన్ని ప్రత్యేక తాలూకాబోర్డు యిప్పించ మని కోరుటకు తీర్మానింపబడినది.

రైల్వేసెన్సు

ఇంతకు కొన్ని ఏండ్లకుక ఈ జిల్లాలో డిస్ట్రిబ్యుటర్లు రైల్వేలువేయుటకు అవకాశము కలుగ నేరను గనుక ఎవ్వరైన వడ్డీలను అప్పకెచ్చి సర్కారుపక్షము చెల్లించుచున్న అనేకమంది పట్టణాదుల కష్టముల నాలోచించి గోదావరి జిల్లాబోర్డువారు రైల్వేసెన్సు వసూలును కొంతకాలమువరకు నిలుపుచేయుటకు తీర్మానించినందున వారి నభినందించుచు గవర్న మెంటువారుకూడ దీనిని మంజూరు చేయుచు గాక యని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

రాలతుకమిటీ

(ఎ) నేరపులకు విచారించుట కిదివర కేర్పడియున్న న్యాయస్థానములందు కాక వారిని శిక్షించుట కేర్పడిన శిక్షా స్థానముల చొప్పున కాక రాజకీయాల నేరము లకబడువారిని ప్రత్యేకవిధముగా మా మూలు నట్ల వ్యతిరేకము గ కమమైన విచారణ లేకుండు శిక్షించుటకు రాలతు కమిటీవారు పంపిన రిపోర్టును బట్టి ఇండియా గవర్న మెంటువారు ప్రత్యేక శాసనమును చేయదలచుట న్యాయము కాదనియు, అట్టి ప్రత్యేక ప్రయత్నమును మానవలసి:దనియు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(బి) 1818 సం. నెం III ర రిగ్యులేషను, 1915 సం.పు డిఫెన్సు ఆఫ్ ఇండియా అక్టులనుబట్టియు, యితర చట్టములబట్టియు నిర్బంధావాసమున నుంచబడినవారి నందరిని యధ్యక్ష పరిసమాప్త మైనందున తీసుంచి విడుదలచేయుట న్యాయమని, ఇండియా గవర్న మెంటువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

ఇర్రీగేషను బోర్డు.

(ఎ) వ్యవసాయపు కాలమున రయితులచాలములకు నీటి ని సరిగా అందజేయుటకు పన్నుల వసూలుచే మొనట్టి రివిన్యూ డిపార్టుమెంటువారు తగిన శ్రద్ధ వహింపజాలకు న్నారు గనుక నీటియాధారములను త్రవ్వించుట, భద్రపరచుట, నీటిని పంచి పెట్టుట మొదలగు పనులన్నియు ఇంజనీరు యిలాకావారి మీదనే యుండుట ప్రేమస్పర్ధగా కనుపడుటలేదు గనుక కాలవల నీటిపంపకము వ్యవసాయశాఖవారికి వప్పించి వారి లోకలని యోచనచెప్పి పనిచేయుటకు డెల్టా అనుభవముగల ముగ్గురు తక్కువ కాకుండ అనువోగీయులు కనాలుబోర్డుగా నియమింపబడవలయునని తీర్మానించుచున్నారు.

(బి) గోదావరి డెల్టా వేర్వేరు నూపరింపెండింగు యింజనీరుల పెత్తనమం దుండుటవలనను గోదావరి తూర్పు మధ్యమ డెల్టాలమీద అధికారముగల నూపరింపెండింగు యింజీ నీరు విశాఖపట్టణమునందు మకాముగా నుండుటచేతను, డెల్టాల రయితులకున్న డెల్టాల యభివృద్ధికిన్ని భంగకరముగ నున్నందున గోదావరి డెల్టాలను మూడింటిని ఒక నూపరింపెండింగు యింజనీరు క్రింద నుంచవలసినదనియు, వారిమకాము మొ కటికలనే ధనశేఖరము మార్కులవలననియు యీ సభవారు దౌతనమువారిని కోరుటకు తీర్మానించుచున్నారు.

మెడికల్.

ఈతాలూకాకు తగినంత వైద్యసహాయము లేకన్నం దున ఫిర్కా 1-కి ఒక లోకల్ ఫండు ఆనుపత్రిని, ఒకకళ వైద్యశాలను స్థాపించుటయేగాక ఆయుర్వేద యునానీవై విధానమునకు తగిన ప్రోత్సాహము నిచ్చి ప్రజలకు సదుపాయము కలిగింప యత్నించుటకు జిల్లాబోర్డువారిని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఇంతకు విద్యార్థులు, యూనియను ఎన్నికలు, సీ సారాయి దుకాణములు, రెండవంటకు నీటిసప్లయ, వా పూడిస్తేపనులవద్ద మెయిలు ఆవులు, కిరసనాయిలుసప్లయ, పర పతిసంఘములకు యూనియనుల్యాంకి మొదలైన సమగ్రతలనే కమలనుగురించి తీర్మానములు గావించబడినవి. తదనంతరము రామచంద్ర గావు పంతులుగారు లేచి గ్రామసంఘముల యవ యోగములనుగురించి బహు చక్కగాజెప్పి ప్రతిగ్రామమునం దును అట్టిసంఘము లేర్పడి అచ్చట మొక లైబ్రరీ నొకవారి నేర్పరచి ప్రతిసంఘమువారును "ఆంధ్రపత్రిక"ను వెప్పించు కొని లాభమునుపొంది, తమ స్వాతంత్ర్యమును, గౌరవమును నిలుపుకొనుట ప్రేమస్పర్ధమని నడిపిరి. తరువాత వ్యవసాయ సంబంధ విషయములనుగురించి కలెక్టరువారితో విన్నవించు కొనుటకు తాలూకాలోని 5 గురు పెద్దమనుష్యులు రాయబా రము పోవుటకు స్థిరపరచిరి. అభ్యర్థులకు వందనములతో సభ సాయంత్రము 6-30 గంటలకు ముగిసెను.

అన్నదానము:— గుంటూరు పురంబున ఒక వైశ్య సన్యాసి గొల్లమండల నుబ్బవారు పురవైశ్యుల ద్రవ్యసహాయ ముచేత తాను గ్రామములో వైశ్యులయొద్ద వారములు భుజించుచు కాశ్యకముగా జరుగు నేర్పాటుతో ప్రతి ద్వారకనాడు జయప్రదముగా ఘోషాదు రెండు స:వత్సరములనుండి త్రిపుర మల్లు గురునాథం దొడ్డా వేకటరత్నం గార్లు సుత్రమునందు వైశ్యులకు పారాయణము జరుపుచున్నారు. ఈకలెక్టరు తొలికే అవ్వకష్టములుపడి అవస్థపడుచున్న కనుదీనలకు నుమారు రెండుమాసముల నుండి పయి ధర్మసత్తమనందుననే వైశ్యుల సహాయముచేరిన దుకాణముల మార్వాడుల ద్రవ్య సహాయము చేతనును 1-కి పదివందలమందికి మంచి నూకలబాక కాయింది పోయియుచున్నారు.

301 పాశ్యపు వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాంతధములు.

లోకామయమార కస్తూరిమాత్రల నివృద్ధనను వ రి కిం పు యు.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సీసాను విక్రయించుచున్నది.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సింజి, మలియా, నేపాల్, గోవా, ఫిజి, లెటోవీ, ఈస్టాఫ్రికా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ సీ సిద్ధాంతధమును, ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామయమార" కస్తూరి మాత్రల సీసా మీ యింట నున్నయెడల, మాటికి వైద్యులు సమయమును, నిరీక్షించి, మొర పెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజము కొప్పి, బలహీనత, అవాకోగ్యము, చెడ్డనీటిమండి గలుగు వికారము, చిన్న చిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు సనేక లోగములును, ఈ సిద్ధాంతధ సేవనచే శాశ్వతముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యశాలలో నశికవిధము లగునట్టియు నుపయోగకరములగు కర్మాటక మూలకలనుండియు యోగవధములను తయారు చేయుచుందురు.

శిశువులైన యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాయం దును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానప్రతమ, ప్రతిసీసాలో నూడి యుండును. 260 మాత్రలన్న సీసా 4లక్షలు, మూత్రమే.

8 సీసాల లోకసారి తప్పించిని: 1-8.0
12 సీసాల లోకసారి తప్పించిని: 2-14.0
25 సీసాల లోకసారి తప్పించిని: 8-5.0

నను సుకోగములకు మూరవ్వు బయటలే, దీయ సిద్ధాంతధములు జొరకును.

శిశువయ:— శ్రీ సీతారాముపై వైద్యశాల, మైసూరు